

**בתים
מבנים
ירושלים x2**
01.11-30.10
08.11-06.11

שני סופי שבוע של בתים פתוחים

תושבות ותושבי ירושלים,
אורחות ואורחים,

"ביתו של האדם הוא מבצרו" - קובעת אמרה ותיקה, ומשקפת את החשיבות הרבה הטמונה בביתו הגדול שמעניק בית ליושבו. בדיוק משום כך, אין זה מובן מאליו כי ניתנה לנו ההזדמנות לבקר באותם "מבצרים", ולהכיר מקרוב מגוון רחב של בתים, בהם כאלו שהיו עד עתה נסתרים יחסית מן העין.

זהו ייחודו של המיזם היפהפה "בתים מבפנים", המתקיים בירושלים זאת השנה ה-17, ופותח צוהר אל עשרות מבנים בעיר, פרטיים וציבוריים כאחד. עצם העובדה כי מדובר במיזם הפתוח לציבור הרחב ללא תשלום - מוסיפה כמובן להנגשתו הרבה ולהפיכתו, במהלך השנים, למוקד משיכה עבור רבות ורבים, מילדים ועד לבני גיל הזהב.

שני סופי השבוע הארוכים בהם יפעל המיזם השנה, מהווים הזדמנות חשובה להכיר את סביבתנו הבנויה ולהתוודעה לעוד מקומות המשקפים את הרבגוניות של ירושלים.

אני מבקש לקדם בברכה אתכם, הבאים לירושלים במיוחד כדי ליטול חלק באירועי "בתים מבפנים", וכמובן גם אתכם, תושבות ותושבי ירושלים, העתידים לגלות בה צדדים שכמותם טרם הכרתם.

בברכת בילוי נעים,

משה ליאון

ראש העיר ירושלים

פסטיבל בתים מבפנים החוגג השנה את שנתו ה-17, מהווה אחד מאירועי התרבות הייחודיים של ירושלים. עיריית ירושלים והרשות לפיתוח ירושלים גאות להוביל יוזמה זו, כחלק ממחויבותן לחיזוק הקשר שבין הציבור למרחב העירוני, לתרבותה ולמורשתה.

במשך שני סופי שבוע יפתחו בפני הציבור הרחב יותר מ-150 מבנים, אתרים ובתים פרטיים, אשר יאפשרו הצצה נדירה אל עושר ההיסטורי, האדריכלי והאנושי של העיר.

מבתים פרטיים עתיקי סיפורים ועד מבני ציבור ואבני דרך היסטוריות; מגינות ירוקות חבויות ועד פרויקטים חדשניים - כל אחד מהם מוסיף נדבך חדש לסיפורה המורכב של ירושלים, עיר בה שזורים ישן וחדש, עבר והווה.

מעבר לחוויה האדריכלית, הפסטיבל מאפשר מפגש בלתי-אמצעי עם תושבי העיר ועם הפסיפס האנושי המגוון המרכיב אותה. זהו מפגש עם סיפורים אישיים, עם זיכרונות ועם חזון לעתיד.

ירושלים היא עיר של מורשת והיסטוריה מפוארת השזורים בהווה ועתיד מלא התחדשות ותקווה. תנופת הפיתוח, השימור וההתחדשות המתרחשת בה כיום מבטיחה את המשך צמיחתה כעיר חדשנית ותוססת, המשלבת היסטוריה ומורשת עם קדמה ויצירה.

מאחל לכולכם חוויה ייחודית, מעשירה ומעוררת השראה,

צחי נמר

מ"מ מנכ"ל הרשות לפיתוח ירושלים

אנחנו מבקשים להוקיר ולהודות לאדריכל ולחוקר ירושלים **דוד קרויאנקר**, יקיר ירושלים, שהלך לאחרונה לעולמו, על תרומתו לגיבוש בתים מבפנים בישראל בכלל ובירושלים בפרט, ועל הליווי ארוך השנים. תודה דוד על הידע הרב שתרמת בחפץ לב, על החברות ועל העידוד. שילבנו בתוכנייה רישומי מבנים בירושלים מתוך ספריו.

לפתוח את העיניים ואת הראש לסביבה, לארכיטקטורה ולעיצוב

תודות | בתים מבפנים מתקיים הודות לאדריכלים, ליזמים, לבעלי המבנים, למנהלי המוסדות ולאנשי השימור והטבע, שרואים בארכיטקטורה לא רק מקצוע ומענה פונקציונלי לצרכים אלא גם שליחות חברתית ותרמו מזמנם ומרצם, ובחלק מהמקרים אף פתחו את בתיהם.

להטבות בבתי מלון בירושלים בסוף השבוע של בתים מבפנים:
batim.itraveljerusalem.com

מוזיאון ישראל, ירושלים
the Israel Museum, Jerusalem
متحف إسرائيل، أورشليم القدس

התאחדות
המלונות ירושלים
JERUSALEM HOTEL
ASSOCIATION

יר יצחק בן-צבי

אקדמיה לאמנות, עיצוב ואדריכלות
Academy of Arts and Design
Jerusalem Municipality

בצלאל
בזלל
Bezalel

ספרייה הלאומית
The National Library of Israel

ירושלים

הדלתות נפתחות

אירועי בתים מבפנים ירושלים 2025 אינם כרוכים בתשלום ופתוחים לכל

איך משתתפים?

במסגרת בתים מבפנים ירושלים יתקיימו
ברחבי העיר כ-155 אירועים שונים: בתים פתוחים
וסטורים בהיבט אדריכלי - הכל חינם.

פירוט של האירועים תוכלו למצוא בעמודים
הבאים לצד מפה שתעזור לכם לתכנן מסלול
אישי ובאתר האינטרנט:

batim.itraveljerusalem.com

האירוע מתאים לשומרי שבת.

אירועי בתים מבפנים נותנים לנו הזדמנות,
גם בימים אלה, להרים את העיניים ולהתבונן
בסביבה הבנויה בתשומת לב. באמצעות
כניסה לחללים לא מוכרים, סיורים במקומות
בלתי צפויים, מפגשים עם האדריכלים
והיכרות עם השיקולים התכנוניים,
עם ההיסטוריה ועם החזון לעתיד -
מקבלת נקודת המבט על העיר עומק חדש.

זו המטרה של האירוע בארץ ובעולם,
ובעינינו היא מזמנת מסע מרתק שאחריו,
כך אנו מקווים, תיראה העיר אחרת לגמרי.

מקווים שגם אתם תיהנו מהמסע ומאחלים
שני סופי שבוע מלאים השראה ועניין.

צוות בתים מבפנים

003 בית המשפט העליון ♿

דרך השופט מאיר שמגר, קריית בן גוריון.
נקודת המפגש בלובי הכניסה לבניין.

אדריכלים: עדה כרמי, רם כרמי, 1992.

סיור אדריכלות ואמנות בבית המשפט העליון, אשר יסתיים במפגש עם שופט באחד מאולמות המשפט. בסיור יוצגו הבחירה למקם את בית המשפט העליון סמוך למבני הרשות המחוקקת והרשות המבצעת, ולצד מבני ציבור מכוונים; וכן מקורות ההשראה לתכנונו של מבנה בית המשפט העליון. בביקור בתערוכה "אמת מארץ תצמח", בהדרכת האוצרת, יוצגו יצירות האמנות, המוטיבים והסמלים הישראליים וכן ציטוטים של נשים בולטות בחברה הישראלית המשולבים בה. משך הסיור כשעה. ניתן לחנות בחניון הלאום.

לא תותר כניסה עם כלי נשק.

חמישי, 30.10, 17:00 - 17:10;

חמישי, 6.11, 17:00 - 17:10.

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-35 משתתפים.

004 המבנה החי הראשון

בישראל ♿

התחנה לחקר ציפורי ירושלים ע"ש נילי ודוד, רחוב רוטשילד 2, קריית הלאום (צמוד לכנסת).

אדריכלים: וינסטין ועדיה אדריכלים, 2009.

הזדמנות להתוודע למבנה החי הראשון מסוגו בארץ. זהו אתר טבע עירוני-קהילתי יחיד מסוגו המתמקד בחקר פעילות הציפורים בעיר.

הסיורים יכללו תצפית על מערכת החי והצומח המשולבת בקירות המבנה ובגג, וכן תצפית מודרכת ממסגרת הצפרות על בתי הגידול השונים ועל חיות הבר שבשטח התחנה.

חמישי, 6.11, 9:00-12:00. סיורים מודרכים יצאו בכל שעה עגולה. סיור אחרון ב-12:00; שישי, 7.11, 10:00 - סיור על תכנון הפרויקט, עם אדריכל משרד האדריכלים וינסטין ועדיה אדריכלים, ועל הקמת התחנה עם עמיר בלבן, ממקימי התחנה לחקר ציפורים.

בית פתוח וסיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

מרכז העיר משער יפו לכיוון דרום מערב

באזור זה נמצאות השכונות היהודיות הראשונות שנבנו מחוץ לחומות העיר העתיקה במהלך המאה ה-19 - משכנות שאננים ושכונת המערבים - וכן רחביה וטלבייה - שכונות המגורים של האוכלוסייה הירושלמית האמידה (היהודית והערבית בהתאמה). הציר הראשי של האזור הוביל לעזה (רחוב עזה ברחביה), והוא כולל גם את קריית הלאום שבה שוכנים מבני הממסד והממשל של מדינת ישראל, את האוניברסיטה העברית שבגבעת רם ואת שדרת המוזיאונים. בסיור רגלי אפשר לעקוב אחר השינויים בסגנונות הבנייה המתרחשים, ככל שמתרחקים מערבה מחומות העיר העתיקה: תחילה בתי אבן פשוטים וצפופים; אחר כך אדריכלות מודרניסטית של תקופת המנדט בשכונת רחביה ובנייה ערבית מפוארת בטלבייה; ולבסוף - אדריכלות ישראלית בקריית הלאום.

002 בנק ישראל ♿

רחוב בנק ישראל 2, קריית הממשלה.

אדריכלים: אריה ואלדר שרון, 1981. אדריכלי השיפוץ: דונסקי אדריכלים ומעצבים, 2018.

הזדמנות להתוודע למבנה הברוטליסטי האיקוני של בנק ישראל בקריית הממשלה, שעבר ב-2018 שיפוץ נרחב. הסיורים במשכנו המחודש של הבנק יכללו הסבר על מאפייניו האדריכליים של המבנה, על תערוכת המטבע המוצגת בו, על יצירות האמנות המשולבות בו ועל תפקידיו המרכזיים של בנק ישראל. הכניסה בהצגת תעודת זהות ולאחר בידוק בטחוני.

חמישי, 30.10, 16:00; שישי, 31.10, 11:30;

חמישי, 6.11, 16:00; שישי, 7.11, 11:30.

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-60 משתתפים.

001 מהפכו ♿

נקודת מפגש: לובי מלון VERT, רחוב העלייה 1.

רובע הכניסה לעיר, צפוי להפוך לרובע עסקים תוסס עם תשתית תחבורתית אשר תהפוך את הכניסה לעיר לנקודה הנגישה ביותר בירושלים.

ברובע נבנים כ-20 מגדלי תעסוקה, מסחר, מגורים להשכרה, מלונאות ושטחי תרבות. הסיור בהובלת רביד הוכפלד, מנהלת רובע הכניסה לירושלים בחברת עדן - החברה לפיתוח כלכלי בירושלים, הממששת כחברה המנהלת של הפרויקט - יכלול תצפית מקומתו ה-21 של מלון VERT על התקדמותם של הבנייה ושל פיתוח המרחב הציבורי. משך התצפית כשעתיים.

חמישי, 6.11, 10:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-35 משתתפים.

005 הקריה הלאומית לארכיאולוגיה

על שם גיי וג'יני שוטנשטיין

שדרות רופין, קריית המוזיאונים.

אדריכל: משה ספדי, 2021.

היכרות עם הבניין המסקרן של רשות העתיקות. בסיוורים יוצגו ההיבטים העיצוביים והרעיון האדריכלי של המבנה, הבנוי מתחת לפני הקרקע ומדמה אתר חפירות ארכיאולוגי; וכן חלקיו השונים, המשמשים את המרכז הלאומי לצורך הפעילות הארכיאולוגית הענפה המתקיימת בישראל. סיור מודרך יתקיים בכל שעה עגולה. משך הסיור כחצי שעה. בין מועדי הסיורים אפשר יהיה לבקר בקומת המבואה של המבנה ובחצר ללא הדרכה.

חמישי, 30.10, 12:00-9:00; שישי, 31.10,

12:00-9:00; חמישי, 6.11, 12:00-9:00;

שישי, 7.11, 12:00-9:00.

בית פתוח ו-12 סיורים מודרכים ל-30 הראשונים.

אין צורך ברישום מוקדם.

006 הספרייה הלאומית

רחוב קפלן 1.

אדריכלים: הרצוג דה מרון (שווייץ)

ומן שנער (אדריכל מקומי), 2023.

אחד הבניינים המרהיבים שנבנו בירושלים: משכנה החדש של הספרייה הלאומית, שבו שוכנים אוצרות התרבות החשובים של החברה הישראלית והעם היהודי, פריטים מאוספי היהדות, ישראל, האסלאם והמזרח התיכון וכן ארכיון הצליל הלאומי. הבניין משתרע על פני 46 אלף מ"ר, ולו שש קומות מעל הקרקע וחמש קומות תחתית. הוא תוכנן ללא גדרות לרחוב, כהזמנה לציבור, ומעוצב כקוביית אבן בעלת קצוות מתוחים, אשר מרחפת מעל קומת קרקע שקופה ומזמינה. חזיתותיו מחופות באבן שפינותיה מעוגלות וצורתן משקפת את אבני הכותל. השפה העיצובית הרכה והמתעגלת של החזיתות נמשכת פנימה, לתוך המבנה, וניכרת גם בעיצוב הקירות הפנימיים, חדרי המדרגות, התקרה, גופי התאורה והריהוט. הסיורים יעברו בחללי המבנה והתערוכה יסתיימו בפסל "אותיות אור" שבגן הספרייה. משך הסיור כשעה וחצי.

חמישי, 30.10, 19:30; חמישי, 6.11, 19:30.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-50 משתתפים.

מוזיאון ישראל

נקודת מפגש: בכניסה למוזיאון, שדרות רופין 11, קריית המוזיאונים.

007 ספריית מוזיאון ישראל

הצצה לאחד האוצרות החבויים של המוזיאון - הספרייה לאמנות וארכיאולוגיה ע"ש אקסל ספרינגר - ספריית המוזיאון הגדולה בארץ. החלל תוכנן ועוצב על ידי אלפרד מנספלד ודורה גר. הסיור יתמקד בפונקציות השונות שלו ובאוסף המיוחד של הספרייה. הסיורים בהדרכת ויקי ליידרמן, מנהלת הספרייה.

חמישי, 30.10, 11:00; חמישי, 6.11, 11:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-15 משתתפים.

008 אדריכלות במוזיאון ישראל

אדריכלים: אלפרד מנספלד ודורה גר, שנות ה-60; אדריכלי פרויקט ההתחדשות: אפרת קובלסקי ואדריכלים, ג'יימס קרפנטר דזיין; אדריכל ביצוע: א. לרמן.

מה הופך מבנה למעניין וחכם? כיצד התמודדו מתכני המוזיאון עם האתגרים של בנייתו בשנות ה-60 והתאמתו לפעילות כ-50 שנה מאוחר יותר? סיור בהדרכת האדריכלית מאירה קובלסקי, שיתמקד באדריכלות המוזיאון הגדול והחשוב בישראל, הכולל מבנים איקוניים שתוכננו על ידי אדריכלים שונים. הסיור יסקור את תכנון המוזיאון על ידי אל מנספלד ודורה גר שהתוו את אופיו המודרניסטי והמודולרי ויתמקד בפרויקט שיפוצו של המוזיאון והרחבתו

בתחילת שנות ה-2000, אשר נועד לארגן מחדש את אגפיו.

חמישי, 30.10, 11:15.

סיור ברישום. מוגבל ל-30 משתתפים.

009 מעבדות השימור המיוחדות

הזדמנות ייחודית לבקר במעבדות השימור של מוזיאון ישראל אשר שופצו לאחרונה ולגלות את החידושים הטכנולוגיים הנרחבים שבוצעו בהן אשר נועדו לשמור על אוצרות המוזיאון לטובת הדורות הבאים. בסיור יתואר תהליך הטיפול ביצירות, מציורים וחפצי אמנות ועד פריטים ארכיאולוגיים.

חמישי, 30.10, 11:30; חמישי, 6.11, 11:15.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-15 משתתפים.

010 מחסן הצעצועים

ביקור באוסף הצעצועים של אגף הנוער והחינוך לאמנות ע"ש רות במוזיאון ישראל, הכולל כ-15 אלף פריטים ובהם בובות, משחקים וחפצי ילדות מתקופות שונות. החפצים נאספו במשך עשרות שנים ומשקפים את עולם הילדות וחיי המשפחה על כל מרכיביו. הסיורים בהדרכת ליאה להב קליין, אוצרת משנה לתערוכות.

חמישי, 30.10, 11:45; חמישי, 6.11, 11:30.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-15 משתתפים.

משכן הכנסת

שישה סיורים אל מאחורי הקלעים של הכנסת. הזדמנות להתוודע לנעשה בחדרי המשכן

נקודת מפגש: רחבת הכניסה למשכן הכנסת (מייד לאחר עמדת הבידוק הביטחוני) |

אדריכלים: יוסף קלרווין, דב ורם כרמי; אדריכלות פנים: דורה גד ואריה לי נוי; 1966; הרחבה ראשונה: א' ארמון (מע"צ), א' קפואה; אדריכלות פנים: הנס גרוס, 1992; הרחבה שנייה: נחום מלצר וגיא איגרא; אדריכלות פנים: ליאורה וינוגרד ותמר כרמי, 2007.

משך כל סיור כשעתיים (כולל הבידוק הבטחוני). הרישום לסיורים מחייב מתן מספר תעודת זהות.

כל הסיורים ברישום מוקדם ומוגבלים ל-40 משתתפים.

11 אומנות במשכן

סיור בהובלת שרון סופר, אוצרת הכנסת, שיחשוף את יצירות האומנות המוצגות במשכן ואת נימוקי הבחירה בהן לאוסף האומנות של הכנסת - יצירות מימי הקמתו של הבית עד ליצירות אומנות ישראלית שנרכשו בשנים האחרונות. בסיור יסופר סיפורם של כמה מהיצירות והאומנים שעומדים מאחוריהן.

חמישי, 6.11, 16:00.

12 ממרתפי ארכיון הכנסת אל הקדמה הטכנולוגית

סיור בהובלת שמוליק חזקיה, סמנכ"ל מידע בכנסת, שיתמקד בחיבור בין העבר והעתיד בשימור המידע הלאומי. הסיור יחל במרתפי הארכיון והגנזך, שם יוצגו חומרים היסטוריים וכן שיטות השימור המתקדמות המיושמות בארכיון, וימשיך בסקירת הדיגיטציה העכשווית, אשר מייעלת את עבודת הכנסת, מגבירה את שקיפותה ומקדמת את קבלת ההחלטות בין כתליה. בסיור יושם דגש על חזון

הכנסת בתחומים אלו ועל שילוב כלים של בינה מלאכותית (AI) בעבודה הפרלמנטרית.

חמישי, 6.11, 18:00.

13 מאחורי הקלעים של הכנסת

סיור בהובלת עו"ד דן מרזוק, מזכיר הכנסת, על מאחורי הקלעים של בית המחוקקים של מדינת ישראל ועל הכלים והמנגנונים שמכתיבים את כללי המשחק הפרלמנטריים: איך מתנהלים הדיונים במליאה, מה קורה בוועדות הכנסת, ואיך מתקבלות ההכרעות שמעצבות את חיינו.

חמישי, 6.11, 18:00.

14 משכן הכנסת במבט היסטורי

הזדמנות להכיר את ההיסטוריה שעיצבה את החיים הפרלמנטריים בישראל ולשמוע על פרשות ואירועים שהשפיעו על החברה הישראלית ועל המדינה. הסיור יכלול מפגש עם נתן לסט, ראש תחום חשיפת חומרים מסווגים בכנסת, שיחשוף פרטים עלומים על הסכם השלום עם מצרים.

חמישי, 6.11, 18:00.

15 מאחורי הקלעים של הדיפלומטיה

סיור בהובלת יעל ריצ'ארדס, ראש האגף לקשרים בין-לאומיים, ואלון דגן, ראש אגף טקסים ואירועים (בפועל) בכנסת. בסיור ימחישו את מקומה של הדיפלומטיה הפרלמנטרית כאמצעי מרכזי לחיזוק מעמדם הבין-לאומי של בית המחוקקים ושל מדינת ישראל לאורך ההיסטוריה, וישתפו ברגעים מכוננים שעיבדו את קשרי החוץ של בית המחוקקים.

חמישי, 6.11, 18:00.

16 העולם שמאחורי החוק

סיור בהובלת עו"ד מירי פרנקל-שור, המשנה ליועצת המשפטית לכנסת והיועצת המשפטית לועדת החוץ והביטחון ולוועדה לביטחון לאומי, אשר יתמקד בהליך החקיקה בכנסת ובחלקו של הייעוץ המשפטי בעשייה הפרלמנטרית. הסיור יעקוב אחר הצעת החוק מרגע שעלתה כרעיון ועד להצבעה עליה בקריאה השלישית במליאה וכלילתה כחוק בספר החוקים של המדינה.

חמישי, 6.11, 18:00.

יש להציג בכניסה תעודת זהות, רישיון נהיגה או דרכון. לא תתאפשר כניסה ללא רישום מוקדם. הכניסה למשכן ללא תיקים וללא נשק. הסיור מיועד לבני 16 ומעלה. הסיורים יכללו כניסה לחללים שבדרך כלל הגישה אליהם מוגבלת. הכניסה על פי קוד לבוש. לא תותר כניסה שלא על פי קוד הלבוש. הנחיות מפורטות לקוד הלבוש ודרכי ההגעה באתר בתיים מבפנים.

021 התחדשות אורבנית

במתחמים היסטוריים

נקודת מפגש: רחוב דיסקין 9.

סיור בהדרכת אדריכלית מרלה הייבר גולדשטיין, המתמחה בשימור מבנים ושכונות היסטוריים ומשמשת כיועצת שימור לוועדה המחוזית ירושלים. הסיור מבוסס על מחקר שערכה גולדשטיין במסגרת לימודי התואר השני בארכיטקטורה ובינוי ערים בטכניון. המחקר עסק בשאלה כיצד לשמר שכונות במתחמים היסטוריים, ושכונות מגורים בירושלים שימשו בו כמקרי בוחן. הסיור יעבור בשכונות רחביה ושערי חסד ויוצגו בו תוכניותיהן המקוריות, שינויים שחלו בהן במשך השנים ותוספות בנייה למבנים לשימור. משך הסיור כשעתיים.

שבת, 8.11, 10:30.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

022 מתחם יד בן צבי וצריף הנשיא

רחוב אבן גבירול 14, רחביה.

אדריכלים: ג'ניה אברבון, יהושע סלנט, 1950-1923. שימור, שיפוץ ותוספת לבית החלוצות: עדה כרמי אדריכלים, 2011. מתחם יד בן צבי פותח את שעריו לביקורים ולסיורים בצריף ההיסטורי ששימש את נשיאי ישראל בשנות ה-50 ובשנות ה-60, בבית החלוצות המחודש שהעניק אכסניה לעולות עבריות, וכיום משמש את בית הספר ללימודי ירושלים, וכן בגן הכוזרי הסמוך שתוכנן על ידי האדריכל ריכארד קאופמן והיה ל"גן הנשיא".

חמישי, 30.10, 17:00-20:00; סיורים מודרכים

ב-17:00 וב-18:45; שישי, 31.10, 9:00-12:00.

סיורים מודרכים ב-9:00 וב-10:45; חמישי, 6.11,

20:00-17:00; סיורים מודרכים ב-17:00

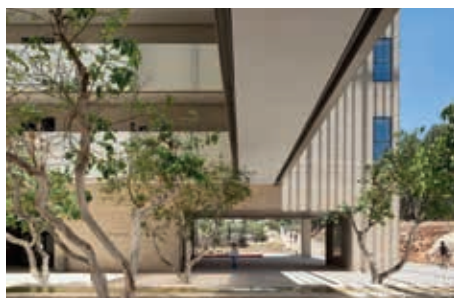
וב-18:45; שישי, 7.11, 9:00-12:00; סיורים

מודרכים ב-9:00 וב-10:45.

בית פתוח ו-8 סיורים ל-30 הראשונים.

אין צורך ברישום.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraeljerusalem.com

019 המרכז למדעי המוח

על שם צ'רלס וסוזן גודמן

נקודת מפגש: בכניסה הראשית לקמפוס ספרא בגבעת רם, האוניברסיטה העברית, שער צפון. אדריכלים: FOSTER+PARTNERS בשיתוף עם YBGSNA, בר, שיפמן נתן ושות' אדריכלים, 2018. הזדמנות להכיר את בניין מדעי המוח ולשמע על הפרויקט המשתרע על פני 18 אלף מ"ר ושש קומות ומאכלס את מיטב המומחים לחקר המוח במרכז הגדול מסוגו בישראל. בבניין שטחים ציבוריים הכוללים אולמות וכיתות לימוד, אודיטוריום, גלריה, ספרייה ובית קפה; וכן שטחי מעבדות מורכבות מדיסציפלינות שונות. בגן הנפתח ובמעטפת הבניין שתוכננה בהשראת רישומיו של המדען סנטיאגו רמון אי קחאל, נעשה שימוש בחומרים שיושמו בארץ לראשונה כגון סבכות אלומיניום ויריעות ETFE שקופות. הבניין תוכנן לפי התקן הישראלי לבנייה ירוקה תוך שימת דגש על יעילות אנרגטית. את הסיור תוביל אדריכלית גלית שיפמן נתן. הוא יתחיל בנקודת המפגש ויכלול הליכה לאורך שדרות מגנס (כ-15-20 דקות הליכה) עד לבניין המרכז למדעי המוח.

חמישי, 6.11, 15:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

020 לאהוב עד מוות

נקודת מפגש: ליד מנזר המצלבה, במנהרה

בכניסה לעמק, ליד מפגש הרחובות

חיים הזו והרצוג.

איתמר פרחי - מייסד מיזם וקהילת "שישי בעשר", מנהל שבאתי לשעבר, כלכלן, מייסד הליין סטורי טלר, מפיק הליכות ג'יין ירושלים ומעביר סיורים סאטיריים - יוביל את השיטוט בשכונת קטמון שיעבור במבנים בולטים, כגון השטיבלך (בית כנסת קטן), הפילבוקס (מגדל שמירה מנדטורי) והבית הראשון ב"רסקו" - והכול בסימן סיפורי האהבה הטרגיים שהתרחשו כאן והשפיעו על השכונה ועל העיר כולה. משך הסיור כשעתיים והוא יסתיים במנזר סן סימון בקטמון.

שבת, 8.11, 15:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

017 פארק רופין

נקודת מפגש: רחוב סטפן ווייז פינת דרך רופין (בפינה הצפון מערבית).

אדריכלים: אולף תול אדריכלים, 2024.

פארק רופין הוא פארק חדש המשתרע על פני כ-35 דונם, ממוזיאון ישראל ועד מוזיאון המדע, ויוצר חיבור ירוק בין טופוגרפיות מאתגרות. בסיור יסבירו מתכנני הפארק את עקרונות התכנון שלו: החייאת שצ"פ (שטח ציבורי פתוח) קיים, והשבתו לציבור על ידי חיבור לצירים קיימים באמצעות מערכי מדרגות ומדשאות, שימור צמחייה קיימת והוספת מוקדי שהייה ומשחק חדשים. הסיור יסתיים באנדרטה למלחמת חרבות ברזל שעל דרך רופין, סמוך למוזיאון המדע, ומיד לאחריו יחל סיור באנדרטה. משך הסיור כ-45 דקות.

שישי, 31.10, 13:45; חמישי, 6.11, 17:45;

שישי, 7.11, 13:45.

3 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

018 האנדרטה

נקודת מפגש: אנדרטת חרבות ברזל, דרך רופין, בגדה שמול הספרייה הלאומית לכיוון מערב.

אדריכלים: אולף תול אדריכלים, 2024.

האנדרטה למלחמת חרבות ברזל מעוצבת בהשראת מגן דוד שמקודקדיו מזדקרים לוחות ברזל לעבר השמיים ועליהם חרוטים שמות תושבי העיר והחיילים ואנשי כוחות הביטחון וההצלה הירושלמים שנפלו ב-7 באוקטובר ובמהלך המלחמה. בסיור עם האדריכלים תמי אולף לרר ואביאל ארגמן, מתכנני האנדרטה ואתר ההנצחה, יתוארו תהליך העבודה על האתר שנועד להנציח את קורבנות 7 באוקטובר וחללי מלחמת חרבות ברזל הירושלמים וכן הטיפול בסוגיות מורכבות: כיצד מתמודדים עם השכול כשהמלחמה עודנה נמשכת? כיצד לגעת ברגש ובכאב הטריים שטרם עובדו וכיצד לתתם את כוחם של האדריכלות והפיסול ליצירת מונומנט אשר יעניק משמעות, נחמה וריפוי רוחני גם בעיצומו של משבר ויישאר גם אחריו?

שישי, 31.10, 14:30; חמישי, 6.11, 18:30;

שישי, 7.11, 14:30.

3 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

מדרגות צרה - כרויקט ייחודי שמשלב תמ"א 38 (הריסה ובנייה) בשילוב שימור חזיתות. בסוירים תתייחס לעקרונות שיושמו בשימורו, לעבודת האבן שמאפיינת אותו, לערכים האדריכליים שיושמו בו כגון שמירה על גרעין ולובי פתוחים, ועל שילוב צמחייה וצבע בבניין. כניסה נגישה לבניין מרחוב שבזי.

שישי, 7.11, 10:00-12:00.

2 סוירים ברישום. מוגבלים ל-15 משתתפים.

028 מה הקיר מספר לי?

נקודת מפגש: רחבת בית העם ברחוב בצלאל 11. קישוטים וכתובות על אבני הבניינים הם חלק חשוב מסיפורה של ירושלים. הסיור שיוביל רפי כפיר, מחברת אהבת ירושלים, יוקדש להם. הוא יתחקה אחר כתובות וקישוטים על מבנים בעיר החדשה שמחוץ לחומה, יסביר את המסרים המובאים בהם, משמעותם והסיפורים שמאחוריהם. משך הסיור כשעה וחצי.

שבת, 8.11, 11:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

029 קמפוס ירושלים לאמנויות

נקודת מפגש: ברחבת הקמפוס שברחוב בצלאל פינת רחוב טרומפלדור.

אדריכלים: אפרת קובלסקי אדריכלים; אדריכלית אחראית: תלמה וייצנר, 2022. סיור שתוביל אדריכלית מאירה קובלסקי, להכרת הקמפוס החדש שיזמו עיריית ירושלים, הרשות לפיתוח ירושלים באמצעות חברת עדן וקרן ירושלים. הקמפוס כולל ארבעה בתי ספר לאמנויות: סטודיו ניסן נתיב, בית הספר סם שפיגל לקולנוע, בית הספר לתיאטרון חזותי והמרכז למוזיקה מהמזרח. בין בתי הספר חוצצות חצרות פתוחות לציבור ונגישות לרחובות הסמוכים. מתחת למתחם נבנה חניון עם 415 מקומות חניה. בסיור יוצג הרעיון האדריכלי הקושר את המבנים וכן האופן שבו משרת הקמפוס את מטרות: להעשיר את המרקם העירוני וליצור עירוב שימושים המבוסס על מוסדות אקדמיה ותרבות, כמאפיין להתחדשות עירונית. משך הסיור כשעתיים.

חמישי, 30.10, 15:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

025 אימה ברחביה

נקודת מפגש: תימסר לאחר הרישום. את שכונת הגנים הפסטורלית רחביה, זעזעו במהלך השנים כמה אירועי רצח ושוד. בסיור שיוביל מני ישי אשר שימש כחוקר משטרה במשך יותר מ-30 שנה - יסופרו כמה מהפרשיות שטלטלו אותה ואיימו לסדוק את המוניטין השל של. משך הסיור כשעתיים וחצי.

חמישי, 6.11, 11:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-20 משתתפים.

026 מלון ביאזי

רחוב כפר ברעם 26, נחלת אחים. ביקורים במלון המשפחתי הקטן שהקימו יואל ומימי (מזל) שרעבי-ביאזי, על חורבות בית סביהם, שעלו מטורקיה בשנת 1933. בביקורים יספרו את תולדות משפחת ביאזי, שניהלה את מגדניית מעדן הירושלמית המפורסמת, ויצגו תמונות היסטוריות של בני המשפחה בעיר. הסיורים יעברו בחדרי המלון, המהווים מוזיאון לזיכרונות המשפחתיים. משך הביקור כ-45 דקות.

חמישי, 30.10, 15:30-16:30; שישי, 31.10, 12:00-13:00; חמישי, 6.11, 15:30-16:30; שישי, 7.11, 12:00-13:00.

8 סוירים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

027 הבניין הנסתר

נקודת מפגש: רחוב המדרגות 13, בכניסה לבניין. הכניסה דרך סמטה ברחוב שבזי בין 24 ל-26. **אדריכלים:** יומא אדריכלים, 2023. אדריכלית רבקה ויינדוד ממשרד יומא אדריכלים תציג בניין מגורים נסתר, הבנוי על מגרש כלאו בין מבנים, אשר הגישה אליו היא דרך סמטת

023 רחביה שלי

נקודת מפגש: רחוב המלך ג'ורג' 48 פינת רחוב קרן קיימת לישראל, בחצר המוסדות הלאומיים (הסוכנות היהודית).

מה קרה ברחביה במשך מאה שנות קיומה? ד"ר אילן אזרחי - יליד ותושב השכונה ונכד לאחת המשפחות הראשונות שלה - יציג את תולדותיה של שכונת הגנים השקטה אשר נוסדה בראשית שנות ה-20 של המאה הקודמת והתפתחה מאז לשכונה איקונית ותוססת בלב העיר. בסיור יביא ד"ר אזרחי את סיפורי המייסדים, יציג את המוסדות הבולטים בשכונה (ובראשם בית הנשיא ששכן בה במשך 20 שנה), ויתאר את התהליכים המתרחשים בה כיום. משך הסיור כשעתיים.

שבת, 1.11, 11:00; שבת, 8.11, 11:00.

2 סוירים ל-30 הראשונים. אין צורך ברישום.

024 בעקבות עולי הרגל

נקודת מפגש: בגן העצמאות, מול הקונסוליה האמריקאית ברחוב אגרון.

מאז ומתמיד באו עולי רגל לירושלים כדי להתברך בה. בסיור לאורך אחת הדרכים העתיקות ששימשו את עולי הרגל, ינסה מורה הדרך הירושלמי אייל ויינשטיין, לשחזר את החוויה הפיזית שאפיינה את מסעם, להכיר את האנשים, שהגיעו מארצות רבות ושונות, ולהבין את השפעתם על ירושלים. הסיור יתחיל ברחוב אגרון ויסתיים סמוך לשער יפו. הוא יימשך כשעתיים.

שבת, 8.11, 12:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-35 משתתפים.

רחוב עמק רפאים

034 סיור ג'רוז

נקודת מפגש: סמטת בצלאל פינת שמואל הנגיד. "היום אני נלחם נגד שנאת אחרים" (ציטוט משירו של ענר שפירא ז"ל) - הוא סיור לזכרו של ענר שפירא, יליד ירושלים ואוהב העיר, שנרצח ב-7 באוקטובר תוך שהגן בגבורה על חבריו במיגונית, נאבק במחבלים והציל חיים. את הסיור יוביל אביו, האדריכל משה שפירא, שותף לבתים מבנים ירושלים ב-18 השנים האחרונות וחבר לדרך. הסיור יעבור במרכז העיר, מבצלאל הישן לבצלאל החדש, בעקבות מורשת, אישים ומבנים לשימור, ויעלה על נס את העיר שענר אהב כל כך. **שישי, 7.11, 14:00.**

סיור ברישום. מוגבל ל-20 משתתפים.

035 מוזיאון הכנסת

רחוב קינע ג'ורג' 24.

אדריכל בית פרומין: ראובן אברם, 1949. **אדריכלי המוזיאון:** יורם פרידמן ויורק פלוק; **אדריכלי שימור:** גיורא ודרור סולר, 2025. היכרות עם המבנה שבו שכנה כנסת ישראל משנת 1950 ועד שנת 1966. הבית נפתח לאחרונה מחדש כמוזיאון הכנסת, לאחר עבודות שימור ושחזור מקיפות. בית פרומין נבנה במקור בסגנון הבינלאומי שהיה מקובל בירושלים בתקופתו, עם חזית מעוגלת ונדבך אבן משוון ויועד לשמש לבנק, למסחר ולמגורים עבור משפחת פרומין. בשנת 1950, לאחר שנבחר לשמש את הכנסת הצעירה, הוא הפקע מבעליו והוסב למשכן הכנסת. בסיורים עם צוות האדריכלים שליוו את הפרויקט ועם אוצרת המוזיאון, תסופר ההיסטוריה של המבנה, מאפייניו האדריכליים, וכן עבודות השימור, השחזור והאוצרות שנעשו בו כדי להופכו למוזיאון הממחיש באמצעות תצוגות אינטראקטיביות את הוויי התקופה והכנסת. **חמישי, 30.10, 18:00-19:00 (סיורים עם צוות המוזיאון בליווי אדריכל יורם פרידמן); 19:45-20:15 (סיור בהדרכת צוות המוזיאון); חמישי, 6.11, 18:00-19:00 (סיורים עם גיורא ודרור סולר ודרור סולר, אדריכלי השימור של המוזיאון); 19:45 (סיור עם שרון סופר, אוצרת האמנות במוזיאון); 20:15 (סיור בהדרכת צוות המוזיאון).**

8 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

032 בית האמנים

נקודת מפגש: רחוב שמואל הנגיד 12. סיור עם מורה הדרך ניר אורטל על ההיסטוריה של הבניין ההיסטורי שנבנה על ידי הטורקים ב-1890 ונועד לשמש כבית יתומים. ב-1908 נרכש על ידי הקרן הקיימת עבור בית המדרש למלאכות אמנות בצלאל אשר הקים בוריס שץ (שהתגורר מעבר לפינה). ב-1925 הפך הבית למוזיאון ושימש לכך עד למועד הקמתו של מוזיאון ישראל, אז עברו אוספיו למוזיאון החדש והיו לגרעין האוסף של מוזיאון ישראל. מאמצע שנות ה-60 משמש הבית את אגודת הציירים והפסלים בירושלים. בקומת המסד של המבנה מוצגת תערוכת מוצגים היסטוריים מתקופת בצלאל (זאב רבן, חביב ששון) ומצגת אינטראקטיבית. **שבת, 1.11, 11:00.**

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

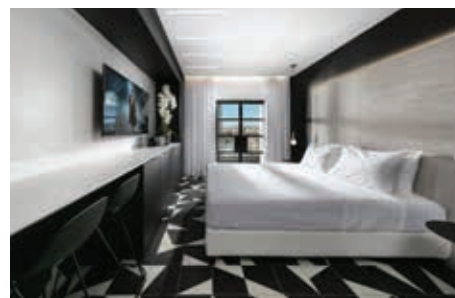

033 בית קהילת הר־אל

רחוב שמואל הנגיד 16.

ביקור במתחם הקהילה, בגן ובמבנה האבן שנבנה בשלבים החל מסוף המאה ה-19 ושימש כבית משפחתו של ג'וזף פסקל אלבינא - יזם ואיש עסקים ערבי נוצרי שהקים בירושלים חברה קבלנית בשותפות ערבית-יהודית. החברה בנתה מבנים ידועים כגון ימק"א, מלון המלך דוד, מלון פאלאס, קולנוע רקס ואף את נמל התעופה בלוד. המתחם ידוע גם כ"בית צ'רצ'יל" מאחר שב-1941 שימש כבית הבראה לחיילים בריטים. חלקו התחתון של המבנה משמש מ-1962 כבית כנסת של הקהילה הרפורמית הראשונה בישראל, קהילת הר־אל. הביקור כולל הצצה גם לחדר ההסקה המקורי של הבית שבו נותר תנור עצים בן 120 שנים, וכן הסבר על בית הכנסת וכריטי היודאיקה שבו. שימו לב, הירידה לחדר ההסקה היא במדרגות צרות ותלולות. הדרכה קצרה תתחיל מדי חצי שעה. **חמישי, 30.10, 17:00-20:00, שבת, 1.11, 16:00-17:00; חמישי, 6.11, 17:00-20:00; שבת, 8.11, 16:00-17:00.**

בית פתוח וסיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

030 סוויטות בצלאל

רחוב בצלאל 7.

עיצוב פנים: אורון מילשטיין, 2020. הצצה לפרויקט יזמי תיירותי הכולל שלוש סוויטות מלונאיות, מעוצבות בגוני שחור-לבן ומאובזרות בקפדנות, שממוקמות בבניין מגורים השוכן במקום מרכזי בעיר - ליד בית האמנים והנחללות, קרוב לשוק מחנה יהודה. במסגרת הפרויקט חילקו היזמים את אחת מקומות המגורים בבניין לסוויטות המושכרות בשכירות לטווח קצר. **חמישי, 30.10, 15:00-18:00.**

חמישי, 6.11, 15:00-18:00.

בית פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

031 בית שץ

רחוב בצלאל 3.

אדריכל: לא ידוע, 1915-1908.

הצצה נדירה למתחם שבו התגוררו ויצרו בני משפחת שץ במאה שעברה. הבית נמצא סמוך לבצלאל - בית המדרש למלאכות האמנות - שהקים אבי המשפחה, פרוץ בוריס שץ. במתחם התגוררו ויצרו אשתו של שץ, ד"ר אולגה פבזנר שץ, בנו וכלתו - בצלאל ולואיז, וכן בתו זהרה (כלת פרס ישראל לאמנות). הבית והמתחם, שבדרך כלל סגורים לקהל, נפתחים מסורתית לאירועי בתים מבנים. הסיורים השנה יוקדשו לזכרו של עודד לבינסון ז"ל שהתגורר שנים רבות יחד עם משפחתו במתחם. הסיורים בהדרכת ג'ימי לבינסון - מצאצאי משפחת שץ ומנהל העיזבון - יכללו הסבר קצר על המקום, סיור בבית והצגה של חלק מעבודות המשפחה. משך הסיור כשעה. **חמישי, 30.10, 15:00-16:30; שישי, 31.10, 9:15-10:45; חמישי, 6.11, 15:00-16:30; שישי, 31.10, 9:15-10:45.**

8 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

וציורי קיר ומשולבים בו חפצי וינטג'. בחזית המלון מוצב מרדב בן סירא שיצרה האמנית סמדר כרמלי, המורכב מ-500 אריחי פסיפס מצוירים בשטח של 300 מ"ר היוצרים שטיח בהשראת נבואת אחרית הימים של הנביא ישעיהו, המסמלת שיתוף והרמוניה בין כלל השותפים למרחב הציבורי. משך הסיורים כ-40 דקות.

חמישי, 30.10, 16:00; שישי, 31.10, 11:00;

חמישי, 6.11, 16:00; שישי, 7.11, 12:00.

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

041 וולדורף אסטוריה ירושלים

רחוב אגרון 26-28.

אדריכל מקורי: נחאס ביי, 1929. אדריכל שימור: אמיר שהם; אדריכל המלון: יהודה פייגין, 2014. הזמנות לבקר באחד ממלונות הפאר של עיר הקודש, מבנה שחזיתו בעלת הקשתות הרחבות והערבסקות המגולפות באבן הפכה לאייקון אדריכלי ירושלמי. בסיורים עם צוות המלון יסופרו גלגוליו של המבנה שהוקם במקור כמלון פאר ערבי (מלון פאלאס). ב-1935 נסגר המלון ומאז שכנו בו משרדי המנדט הבריטי ובהמשך משרדים של ממשלת ישראל. לאחר שעמד נטוש שנים רבות, שומרו חזיתותיו והמבנה חזר לייעודו המקורי כמלון מפואר. הסיור בהדרכת צוות המלון, יעבור באטריום, ברוטנדה ובשטחים הציבוריים של המלון, ויתמקד בהיבטים היסטוריים ואדריכליים.

חמישי, 30.10, 10:00; 11:00 (אנגלית) ו-15:30;

שישי, 31.10, 10:00; 11:00; חמישי, 6.11, 10:00;

(אנגלית) ו-15:30; שישי, 7.11, 10:00.

8 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

042 שימורו ושיפוצו של בית

סראפין-לורנצו (המפעל)

רחוב המערבים 3, מחנה ישראל.

סיורים עם האדריכלים אורית אופק פיידמן ואבנר אופק, שתכננו את שימורו ואת חידושו של בית ספראפין-לורנצו, ועם דורון גליהקנד, מנהל שותף ומנהל אמנותי של "המפעל". בסיורים יסופרו תולדות הבית שנבנה ב-1865 כחלק ממחנה ישראל - השכונה היהודית השנייה מחוץ לחומות והראשונה שנבנתה ביזמה פרטית

כיום שוכן במבנה מוזיאון יהדות איטליה ובית הכנסת האיטלקי העתיק אשר הועבר אליו מאיטליה בשנת 1951. הביקור כולל את מבנה המוזיאון ובית הכנסת העתיק, המרהיב ביופיו. הסיורים המודרכים יכללו גם ביקור באולם המצויר מן המאה ה-19 שבמבנה. הכניסה לגלריות בתשלום.

חמישי, 30.10, 11:00-14:00;

חמישי, 6.11, 11:00-14:00.

4 סיורים ל-30 הראשונים. אין צורך ברישום.

039 תולדות מתחם חסבון

נקודת מפגש: מבוא המתמיד 6, בכניסה לחצר חסבון (הכניסה ממעבר ברחוב הלל 6).

סיורים במתחם הכולל ארבעה מבנים לשימור, שנבנו בשלבים במהלך המחצית השנייה של המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20. בסיורים, שיוביל אדריכל השימור של המבנים, שעה רות, תואר התפתחות המתחם וסופרו סיפוריהם של המוסדות השונים שהשתכנו בו במאה השנים האחרונות. כמו כן יוצגו מאפייניהם האדריכליים של המבנים, האופן שבו ניתן ללמוד מהם על התפתחות טכנולוגיות הבנייה בירושלים ב-150 השנים האחרונות, והשינויים האדריכליים שהתחוללו במתחם לאורך השנים, ובראשם תוספת שער האבן המגדיר את המקום כחצר. כמו כן יוצג המתרחש בהם כיום ויסוקרו התוכניות העתידיות למתחם. משך הסיור כשעה.

חמישי, 30.10, 15:00; שישי, 31.10, 9:00;

חמישי, 6.11, 15:00.

3 סיורים ברישום. מוגבלים ל-35 משתתפים.

040 מלון בראון מל ממיילא

רחוב הלל 41.

אדריכל מקורי: לא ידוע; סוף המאה ה-19. אדריכלות ושימור: פרופ' יוסי פרידמן, 2021.

עיצוב פנים: אריאלה גלוק וליאון אביגד.

סיור בבית האבן ההיסטורי שעבר שימור קפדני ומעליו נבנו שש קומות מלון חדשות המעוצבות בסגנון עדכני. בלובי המבנה תקרות מצוירות ששומרו ובחזיתו נמצא מבנה עתיק המוכר כ"קבר השיח". בעיצוב הפנים של המלון שולבו מוטיבים ירושלמיים כגון אבן ירושלמית

036 סוויטות קינג ג'ורג'

רחוב קינג ג'ורג' 43.

עיצוב פנים: אורון מילשטיין, 2020.

הצצה לפרויקט יזמי תיירותי הכולל שתי סוויטות מלונאיות, מעוצבות בגוני שחור-לבן ומאובזרות בקפדנות, שממוקמות בבניין מגורים השוכן במקום מרכזי בעיר - בין העיר העתיקה וממילא לשוק מחנה יהודה. במסגרת הפרויקט חילקו היזמים את אחת מקומות המגורים בבניין לסוויטות המושכרות בשכירות לטווח קצר.

חמישי, 30.10, 15:00-18:00;

חמישי, 6.11, 15:00-18:00.

בית פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

037 שביל העצמאות

נקודת מפגש: גן הסוס, לצד פסל הסוס (הכניסה לגן מרחוב קינג ג'ורג').

אדריכלית שרון דינור, מנהלת מחלקת שימור בעיריית ירושלים, תוביל את סיור חוויתי בין כמה מהנקודות המשמעותיות שלוו את צעדיה הראשונים של מדינת ישראל: בית פרומין, גן הכוזרי ובית הנשיא, בית לוי אשכול ותצפית לכנסת. משך הסיור כשעתיים.

שישי, 7.11, 10:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-50 משתתפים.

038 בית יהודי איטליה

רחוב הלל 25.

אדריכל: תיאודור זנדל, 1887-1886.

בניין שנבנה על ידי האגודה הגרמנית הקתולית לארץ הקודש כאכסניה לצליינים וכבית ספר לבנות, בסגנון ניאו גותי עם אלמנטים רנסנסיים.

של המוגרבים - ויוצגו העבודות שנעשו לצורך הפיכת הבית למרכז תרבות וגלריה לאמנות עכשווית. הסיורים בחמישי עם המנהל האמנותי ובשישי עם האדריכלים. הפרויקט בוצע ביוזמת ובניהול עדן החברה לפיתוח כלכלי בירושלים. משך הסיורים כשעה.

חמישי, 30.10, 15:30; שישי, 31.10, 14:00;
חמישי, 6.11, 15:30; שישי, 7.11, 14:00.

4 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום מוקדם.

043 המרכז העולמי למורשת יהודי צפון אפריקה בירושלים ע"ש דוד עמר

רחוב דוד המלך 16 (בחצר, הכניסה בין הבניינים 14 ו-16).
אדריכל: לוטן רוטמן;

עיצוב הפאטיו: אלי מויאל (מרקו), 2010.
ביקורים קצרים, בהובלת מלכה אליהורקסוביץ, במרכז שעל פרויקט הרחבתו עמלו אמנים מומחים ממרוקו. גולת הכותרת של המבנה הוא האטריום בסגנון ספרדי-מורי האופייני לבנייה במרוקו. המבנה מורכב מעיטורי גבס ומפיתוחי עץ ונישא לגובה של יותר מ-20 מטרים. משך הביקור כ-30 דקות.

חמישי, 30.10, 9:00-9:45;

חמישי, 6.11, 9:00-9:45.

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-50 משתתפים.

044 היברו יוניון קולג'

דוד המלך 13.

אדריכלים: היינץ ראו, 1963; משה ספדיה, 1985.
בואו לגלות את האדריכלות הישראלית במיטבה, במתחם הכולל מבנה מודרניסטי של האדריכל היינץ ראו, ותוספת מאוחרת של משה ספדיה הבנויה מרצף של מבנים קטנים סביב חצרות פנימיות ומציגה פרשנות למבנה הישראלי המסורתי. המתחם משמש כמוסד להכשרת רבנים, חזנים ומחנכים רפורמיים שישמשו בחו"ל ובישראל, ובו גם מוזיאון לארכיאולוגיה, ספרייה, חדר תפילה לכל הדתות ובית כנסת. הביקור ייפתח בסקירה של כעשר דקות ולאחריה סיור במבנה ובחצר. יש לתאם עם המקום מראש הכנסת רכב נכה.

שבת, 8.11, 10:00-11:00.

2 סיורים ל-40 הראשונים. אין צורך ברישום.

045 השכנים של כיכר פריז

נקודת מפגש: המלך ג'ורג' 62

סיור עם האדריכל וחוקר האדריכלות מיכאל יעקובסון בסביבה הבנויה המקיפה את כיכר פריז. זהו אחד ממקבצי הבינוי המרשימים בארץ בכלל ובירושלים בפרט. רובם של המבנים תוכננו בידי האדריכלים המוכשרים והמשפיעים ביותר שפעלו בתקופתם, בהם דב ורם כרמי, דוד רזניק, מרדכי בן חורין, יוחנן רטנר וכן אלכסנדר פרידמן עם מאיר רובין. משך הסיור שעה וחצי.

שבת, 8.11, 15:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

046 מימק"א לנחלת שבעה

נקודת מפגש: בכניסה הראשית לימק"א,

רחוב דוד המלך 26.

סיור עם מורת הדרך צילה גרא שיספר את סיפורו של אזור קטן שבמשך הדורות פעלו בו אישים כגון הורדוס, אל דורדי אל כובאכי, הצוף דב"ש ואחרים, ונמצאים בו כמה מהבניינים המפוארים ביותר בירושלים, וכן מקבץ של אתרים היסטוריים. הסיור יציג את ההיסטוריה, הדמויות והאינטרסים שמאחורי הבניינים והאתרים השוכנים בין מגדל ימק"א לשכונת נחלת שבעה. משך הסיור כשלוש שעות.

שבת, 1.11, 11:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-40 משתתפים.

047 דרך צל

נקודת מפגש: רחבת הכניסה לבניין ימק"א,

רחוב דוד המלך 26.

בשנים האחרונות שוקדת עיריית ירושלים על תוכנית אב להצללה שנועדה ליצור פתרון מיטבי

לצל ברחובות העיר. בסיור שיובילו ישראל גלון - יועץ עיריית ירושלים לתחום העצים ופקיד היערות הארצי לשעבר, ומאיה סטאר - פרויקטורית לנושא משבר האקלים בעיריית ירושלים - יוצגו המאמץ העירוני בתחום העצים, תוכנית האב להצללה ותוצריה. הסיור יתקיים לאורך פרויקט הרכבת הקלה בעמק רפאים וייתחם לאתגרים ולכשלים בשכונות השונות ולפתרונות שנמצאו במטרה ליצור יער עירוני. בחלקו האחרון של הסיור יוזמנו המשתתפים להשתתף ביוזמות עירוניות של תושבים לתוכנית ההצללה. משך הסיור כשעתיים וחצי.

שישי, 31.10, 9:00; חמישי, 6.11, 16:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

048 בריכת ימק"א ההיסטורית

נקודת מפגש: בכניסה הראשית לימק"א,

רחוב דוד המלך 26.

אדריכל מקורי: ארתור לואיס הרמון, 1932;

אדריכלי שיפוץ המבנה: ספקטור עמישר;

אדריכל שימור: שעה רוט, פרויקט בביצוע.

הזדמנות להיכנס לקומת הבריכה ההיסטורית של ימק"א שאינה בשימוש ואינה נגישה לציבור, רגע לפני תחילת עבודות השיפוץ שלה והסבתה לבריכה הידרותרפית. בסיור יתייחסו אדריכלית יעל ספקטור ואדריכל השימור שעה רוט, לאיכויותיו האדריכליות של החלל, התאורה הטבעית, האלמנטים המקוריים מברונזה המשולבים בבריקה ומשטחי הפסיפס המרהיבים, ויספר על עבודתו של האדריכל ארתור לואיס הרמון ועל מקורות השראה לבניין שהפך לאחד מסמליה של העיר ירושלים. משך הסיור כשעה.

חמישי, 6.11, 17:00; שישי, 7.11, 9:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

049 בית לוי אשכול

שדרות בן מימון 46, רחביה.

אדריכל: בנימין חייקין, 1933.

היכרות עם הבית שנבנה במקור עבור משפחתו של יוליוס גליקובס, סגן מושל ירושלים בתקופת המנדט הבריטי. הבית נבנה בסגנון הבינלאומי, הוא מחופה בטיח, ולא באבן כמקובל בירושלים, ומשלב מוטיבים מקומיים כמו קשתות.

זכה משרד חינוך אדריכלים בפרס מפעל חיים לשנת 2018 על מצוינות באדריכלות וכן בפרס א.מ.ת. לאדריכלות 2020. לא תתאפשר כניסה לספריית המכון.
חמישי, 30.10, 9:00-18:00;
חמישי, 6.11, 9:00-18:00.
בית פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

054 מכון שלום הרטמן | ♿

רחוב גדליהו אלון 11.
אדריכלים: אדריכל הקמפוס המקורי: לו גלרטר (1995); אדריכלי המכון: GSNA שיפמן נתן, 2020. סיור בקמפוס, שתוכנן ונבנה בשנות ה-90 עבור מרכז חינוך ומחקר יהודי פלורליסטי, ומשלב שפה אדריכלית ירושלמית אופיינית, בקנה מידה המתאים לסביבתו. מבני הקמפוס מאורגנים סביב בית המדרש וחצרות פנימיות, ומדגשים אור טבעי, פתיחות בין פנים לחוץ ופרטי אבן נקיים. בסיור עם אדריכלית גלית שיפמן נתן, יוצגו השינויים שבוצעו עם התרחבות פעילות המכון ותוספות הבנייה, השומרים על השפה האדריכלית המקורית. כמו כן, יוצג המבנה המתוכנן החדש אשר נועד להשלים את התכנון הסימטרי המקורי ולהצטרף למכלול המבנים והחצרות אשר יוצרים סביבה פתוחה ומזמינה ללימוד, לצד מרחבים ירוקים ומעברים מקשרים עבור החוקרים, התלמידים ואורחי המכון מהארץ ומחו"ל.
חמישי, 30.10, 17:00.
סיור פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

055 רומן ירושלמי

נקודת מפגש: בית יד למורשת חיים הזז, רחוב חובבי ציון 18, טלביה.
 ביקור בארכיונו של הסופר חיים הזז הנמצא בקומת הקרקע של בית מגוריו - בניין היסטורי בשכונת טלביה, וכן בחדר עבודתו שהועתק למשכנות שאננים במסגרת פרויקט שימור מיוחד. הסיור בהדרכת ד"ר גיל וייסבלא, מנהל ארכיון יד למורשת חיים הזז. הסיור כולל הליכה של כעשר דקות בין האתרים.
חמישי 30.10, 12:30; שישי, 31.10, 9:00.
חמישי 6.11, 12:00; שישי, 7.11, 9:00.
4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-18 משתתפים.

לאוסף הספרים של שלמה זלמן שוקן, מהאוספים הפרטיים החשובים במדעי היהדות, ומיישם עיקרון בולט בסגנונו של מנדלסון - הזיקה שבין הצורה והפונקציה (Form follows function). הסיורים יעניקו הצצה נדירה לאדריכלות תקופת ראשית התיעוש בארץ ישראל, שבה כל פריט במבנה תוכנן על ידי האדריכל - מהידיות עד מתקן המטריות. חלקו השני של הביקור יוקדש לסיור בתערוכה מאוספי הספרייה העוסקת בדמותו ובמפעליו של שלמה זלמן שוקן: אספן, מו"ל, נדבן ואיש ציבור שספרים תפסו מקום מרכזי בעיצוב אופיו, פעילותו והשפעתו על התרבות היהודית המודרנית. כיום פועל הבית כספרייה פתוחה לציבור וכמכון מחקר למדעי היהדות. משך כל סיור כשעה.
שישי, 31.10, 9:00-10:30; שישי, 7.11, 9:00-10:30.
4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

052 מירושלים של מטה לירושלים של מעלה

נקודת מפגש: מלון הנשיא, רחוב אחד העם 3.
 שיטוט מלא אופטימיות שיעבור בכמה מהאתרים המיוחדים בירושלים - מהמקום הנמוך בעיר ועד כמה מהגבוהים ביותר. הסיור עם איתמר פרחי - מייסד מיזם וקהילת שישי בעשר, מנהל שבאטי לשעבר, כלכלן, מייסד הליין סטורו טלר, מפיץ הליכות ג'יין ירושלים ומדריך סיורים סאטיריים - יתחקה אחר ההיסטוריה של האתרים והשינויים שעברו במרוצת השנים. הסיור יסתיים בתצפית ממשכנות שאננים אל עבר העיר העתיקה.
שבת, 1.11, 15:00.
סיור פתוח. אין צורך ברישום.

053 מכון ון ליר והאקדמיה על שם פולונסקי

רחוב ז'בוטינסקי 43, טלביה.
 אדריכלי המבנים המקוריים בקמפוס ון ליר: רזניק אדריכלים ופובזנר אדריכלים, שנות ה-60; אדריכלי תוכנית הבינוי החדשה ומבנה האקדמיה על שם פולונסקי: חיוטין אדריכלים, 2014.
 מכון ון ליר לחקר מדעי הרוח והחברה פותח את שעריו לביקור במבנה פורץ דרך. על הפרויקט

בשנים 1950-1974 שימש המבנה כבית ראש הממשלה והתגוררו בו דוד בן גוריון, לוי אשכול וגולדה מאיר (ה"מטבח" המפורסם של גולדה נמצא אף הוא בבית זה). ב-1977 נמסר הבית ליד לוי אשכול לשם הנצחת זכרו. הבית עמד בשיממונו במשך יותר מ-40 שנה, ולאחר מכן עבר שיפוץ יסודי ושימור ומשמש כיום כמרכז מבקרים המוקדש לחייו ולפעולו של לוי אשכול וכמשכנם של החברה להגנת הטבע בירושלים ושל יד לוי אשכול.
חמישי, 30.10, 14:00; בית פתוח למרכז המבקרים ולחצר, כולל הקרנת סרט (כ-15 דקות); שישי, 31.10, 10:00; סיור מודרך בבית; חמישי, 6.11, 14:00; בית פתוח למרכז המבקרים ולחצר, כולל הקרנת סרט (כ-15 דקות); שישי, 7.11, 10:00; סיור מודרך בבית.
2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

050 נדל"ן והעיר הקדושה

נקודת מפגש: תימסר לאחר ההרשמה.
 סיור עם עורך הדין וחוקר ירושלים, אבי בלדי, שיחשוף את המקרה המוזר של אדמות הכנסייה בטלביה. הסיור יכלול סקירה מקיפה על כמה מהסוגיות סביב "משבר הקרקעות בירושלים": מדוע התפתח במאה ה-19 "מרוץ" בין הכנסיות לרכישת קרקעות, כיצד הפכו הכנסיות לבעלות הקרקע הגדולות במדינת ישראל, מדוע מתמהמהת הקרן הקיימת לישראל בהארכת משך החכירה, איזו חקיקה עשויה להקל על הבעיה, וכיצד קשור כל זה לזיקה הבינלאומית לארץ הקודש? הסיור מתאים גם ליומרי שבת.
שישי, 31.10, 9:00; שבת, 1.11, 9:00.
2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.
להצטרפות לרשימת המתנה לאחר גמר הרישום יש לשלוח הודעה בוואטסאפ 052-5281469

051 ספריית שוקן | ♿

בלפור 6, רחביה.
אדריכל: אריך מנדלסון, 1936.
 סיורים במבנה שתוכנן על ידי האדריכל אריך מנדלסון (שתכנן בין היתר גם את בית ויצמן) ברחובות ואת בית החולים הדסה הר הצופים) ונחשב לאחת מיצירות המופת האדריכליות בירושלים. המבנה תוכנן כדי לשמש כספרייה

האלומיניום החום המשולב בחזיתות האבן שלו וכן בגשר הקושר בינו לרחבת תיאטרון ירושלים. עיצוב הפנים של המלון נשען על צבעוניות מונוכרומטית של חום וזהב ושילוב של אבן ירושלמית עם עיצוב עכשווי ונקי. את הסיורים ידריכו חברי צוות המלון.

חמישי, 30.10, 14:00, 15:00, 16:00 ו-17:00;
שישי, 31.10, 11:00 ו-12:00; חמישי, 6.11, 14:00, 15:00, 16:00 ו-17:00; שישי, 7.11, 11:00 ו-12:00.

12 סיורים ברישום. מוגבלים ל-10 משתתפים.

059 גיבורות (על) הפלמ"ח

נקודת מפגש: בכניסה למוזיאון אמנות האסלאם, רחוב הפלמ"ח 2.

סיור עם איתמר פרחי - מייסד מיזם וקהילת שישי בעשר, מנהל שבאית לשעבר, כלכלן, מייסד הליין סטורי טלר, מפיק הליכות ג'יין ירושלים ותושב רחוב הפלמ"ח - שחקר את סיפוריהן של גיבורות הפלמ"ח. בסיור יספר פרחי על חייהן ועל פועלן של חביבה רייק, זהרה לביטוב, נתיבה בן יהודה ונשים נוספות - תוך הליכה בין מבנים אמיתיים ודמיוניים ודרך גינות רחוב. משך הסיור כשעתיים.

שבת, 8.11, 10:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

060 מבית מצורעים לבית יוצרים

בית הנסן - מרכז לעיצוב, מדיה וטכנולוגיה, רחוב גדליה אלון 14, טלביה.
אדריכל: קונרד שיק, 1887; אדריכל שימור: נחום מלצר, 2013; משה שכירא, 2023.

בית פתוח וסיורים בבית הנסן ששימש כבית מחסה למצורעים בניהול הכנסייה המוראבית ובהמשך הוסב ל"בית החולים הממשלתי על שם הנסן". המתחם המוקף בחומה היה סגור למבקרים ואכופי מסתורין עד שנת 2000. לאחר שיפוץ ושימור נפתח הבית ב-2013 ומשמש כמרכז תרבות לעיצוב מדיה וטכנולוגיה, וכמקום משכנם של יוצרים ושל גופי תרבות. הסיורים יעניקו הזדמנות להכיר את הבית ולבקר בתערוכה היסטורית המגוללת את סיפורו של בית המחסה למצורעים מאז הקמתו, ובתערוכות המתחלפות. **בשישי, 7.11, ב-11:00,** יתקיים סיור היסטורי שיתמקד בתמורות שעבר הבית במהלך

יותר ממאה שנה. **בשישי, 7.11, ב-12:30,** יתקיים סיור בתערוכת הצורפות החדשה "אותות ומופתים" של ענת גולן (אוצרת לימור יוסיפון גולדמן). **בשבת, 8.11, ב-12:30,** יתקיים סיור עם האוצרת והאדריכלית לימור יוסיפון גולדמן על החיבור בין צורפות ואדריכלות, כחלק מתהליך העבודה על התערוכה "אותות ומופתים". **חמישי, 30.10, 10:00-18:00; שישי, 31.10, 10:00-16:00; שבת, 1.11, 10:00-16:00; חמישי, 6.11, 10:00-18:00; שישי, 7.11, 10:00-14:00, סיורים יתקיימו ב-11:00 וב-12:30; שבת, 8.11, 10:00-16:00. שבת, 8.11, 10:00-16:00.**

בית פתוח ו-3 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

061 מבנה ההוספיס בבית הנסן

בית הנסן - רחוב גדליה אלון 14, טלביה
אדריכל: קונרד שיק, 1887;

אדריכל שימור: משה שכירא, 2023.

סיור עם אדריכל השימור משה שכירא, אשר יתמקד בעקרונות התכנון של בתי חולים בירושלים במאה ה-19 ויראה כיצד הם באים לידי ביטוי בהנסן, שנבנה במקור כבית חולים למצורעים. בין היתר תומחש השפעת כיוון הרוח המערבית הנושבת בירושלים, שיטות הניקוז שיושמו בחדרים והחשיבה על חדרי בידוד. לצד אלו יוצגו גם עבודות השיקום והשימור שבוצעו וכללו הטמעה של מערכות חדשות, שימור עבודות הנגרות, החלפת גג ועוד.

שישי, 7.11, 11:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

062 חידוש גן השושנים

נקודת מפגש: רחוב דובנוב, בכניסה לגן.

סיור בגן השושנים - גן היסטורי בלב טלביה, שתוכנן בשנות ה-30 ושוקם לאחרונה ביוזמת העירייה והקן לירושלים. הסיור בהדרכת אדריכלית הנוף אסנת קסלסי, ממשד ארא אדריכלות נוף, מתכנני הפרויקט, יעבור בין טרסות האבן, המדשאות, השבילים ומוקדי השהייה אשר חודשו, ולצד מרחב המשחק, דק העץ והבריכה האקולוגית אשר נוספו. הזמנה למקום שיוצר חיבור מיוחד בין טבע לקהילה בלב העיר.

חמישי, 30.10, 16:30.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

056 מאחורי הגדר

נקודת מפגש: רחוב ז'בוטינסקי 21.

סיור בשכונת טלביה עם האגרונום ישראל גלון, שיתחקה אחרי הצומח מאחורי חומות אבן, שערים וגדרות. הסיור יעבור בגינות מסקרנות המהוות את מרכז חייהם של תושבים רבים, ובמפגשים איתם יתברר מהי הגינה עבורם, כיצד בחרו לעצב אותה ומי מטפח אותה ומטפל בה. משך הסיור שעתיים וחצי.

שבת, 8.11, 9:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-40 משתתפים.

057 מאחורי הקלעים בתיאטרון

רחוב מרכוס 20, טלביה.

אדריכלים: נדלר-נדלר-ביקסון-גת; תיאטרון שרורב, 1971; אגף קראון, 1986.

סיור באולמות תיאטרון ירושלים ובחללים שלפני הקלעים ומאחוריהם. הזדמנות נדירה לראות את השטחים העצומים הדרושים להפעלת המתחם. זהו סיור חווייתי המשלב סקירה אדריכלית והיסטורית, ביקור בחדרי השחקנים ובחדרי הבקרה, עלייה לבמות ועוד. הסיור אינו מיועד לילדים. הסיור אינו נגיש ברובו וכרוך בעלייה ובירידה במדרגות. משך הסיור כשעה וחצי.

חמישי, 30.10, 11:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-30 משתתפים.

058 מלון התיאטרון

רחוב שופן 16, טלביה.

אדריכלים: פיניין אדריכלים; עיצוב פנים: אדריכל ארי שלתיאל, 2023.

הצצה למלון היוקרה החדש הבולט בנוף העירוני בזכות האלמנטים החומריים שלו, בייחוד חיפוי

המושבות, בקעה ואזור דרום העיר

אזור זה החל להתפתח בשלהי המאה ה-19 עם הקמת המושבה הגרמנית על ידי הטמפלרים בשטח של קמ"ר. המושבה הגרמנית בנויה בסגנון כפר גרמני טיפוסי - בתים דו קומתיים מחופים גג רעפים - אך חומרי הבנייה הם מקומיים - אבן ירושלמית במקום עץ ולבנים. סגנון הבנייה של הטמפלרים וארגון הבתים לאורך שני רחובות מקבילים - דרך בית לחם ועמק רפאים - שביניהם משתרעים רחובות קטנים, מקנים לאזור את ייחודו האדריכלי. בקרב קהילת הטמפלרים בירושלים היה שיעור גבוה של אדריכלים שהטביעו את חותמם גם על אזורי נוספים בירושלים. כמה מאדריכלים אלה קבורים בבית הקברות הטמפלרי שבעמק רפאים. גורם המשיכה העיקרי לאזור היה מיקומו על הדרך לבית לחם. עובדה זו משכה לאזור גם אוכלוסייה ערבית אמידה שבנתה בתי פאר בשכונות קטמון, בקעה וטלביה; ואת בני העדה היוונית אורתודוקסית שהקימו ב-1900 את המושבה היוונית מדרום למושב הגרמנית. שכונת תלפיות, האחרונה שהוקמה באזור זה, נבנתה כשכונה יהודית בתקופת המנדט הבריטי בדגם של עיר גנים, ותוכננה על ידי האדריכל ריכרד קאופמן על בסיס תוכנית שיצר מתכנן הערים הבריטי פטריק ג'ונס.

שהכתוב הכרויטקט, כמו למשל מימוש זכויות הבנייה במגרש המכיל פריטים לשימור, כגון עץ אקליפטוס עתיק, בור מים ועוד. הסיוורים יסתיימו בביקור בדירה בפרייטקט. **חמישי, 13:00-15:00; 30.10** **שישי, 10:00-12:00; 31.10** **4 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.**

064 בית בבקעה

רחוב ראובן 1, בקעה. **תכנון ועיצוב פנים: רחלי גרף-רחים ואורית זינגר MA/DEUX studio, 2023.** דירה בבניין בן 150 שנה, טיפוסי לשכונת בקעה, בעלת חלונות קשת, תקרות גבוהות ומרצפות

063 הבית בחזקיהו המלך

רחוב חזקיהו המלך 42. **אדריכל שימור: משה שפירא; אדריכלים: בריידמן אגמון, 2025.** **עיצוב פנים: טליה גולדפלד.** בית מגורים חדש שנבנה מעל בית היסטורי בטיפוס אופייני לבתים שנבנו בשכונות קטמון והמושבה היוונית בעשורים הראשונים של המאה ה-20. בסיוורים עם האדריכלות נורית אגמון וטל אורן, יתוארו העבודות המורכבות שנעשו לצורך שחזור פרטי האבן והברזל, שימור מיטבי של האלמנטים המקוריים של הבית ושילובם במבנה החדש, וכן ההתמודדות עם אילוצים שונים

משרד תרבות וספורט
מדינת ישראל

הרשות לפיתוח ירושלים

מוזיאון תולדות
ירושלים
www.jerusalem.museum.il

כל המידע התיירותי של ירושלים במקום אחד

iTravel
Jerusalem

מה קורה בעיר

לינה ואירוח

קולינריה ומסעדות

המלצות לטיולים

ITRAVELJERUSALEM.COM

069 פארק עמק הצבאים

נקודת מפגש: בין שערי הפארק ליד מכז המבקרים. הכניסה לחניה מרחוב שחל ליד תחנת מכז האש.

אדריכלי המבנה: וינשטיין ועדיה אדריכלים; אדריכלות הנוף: רחל וינר אדריכלות ונוף. 2015. בואו להכיר את פארק עמק הצבאים - אתר הטבע העירוני הגדול בירושלים. בסיורים יסופרו סיפור העמק, מאבק התושבים והליך התכנון שנעשה בהובלת הציבור. תוצג מערכת המים שמנצלת את מי הנגר לטובת חיות הבר, וכן תתאפשר תצפית על עדר הצבאים המשתקם. את הסיורים יובילו חברי צוות התכנון ואנשי החברה להגנת הטבע שישתפו מחוויותיהם בתכנון ובעיצובו של מרחב ציבורי יוצא דופן, ראשון מסוגו בארץ, שמטרתו ליצור חוויית מפגש בין אדם לטבע בסביבה אורבנית מובהקת. משך הסיור כשעה.

שישי, 31.10, 10:00 (סיור בהובלת רחל וינר וטל פרי); שבת, 1.11, 10:00 (סיור בהובלת עמיר בלבן ומיכל רגב); שישי, 7.11, 10:00 (סיור בהובלת רחל וינר וטל פרי).

3 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

070 הרחבת בית ספר גאולים

רחוב קיבוץ גלויות 4, בקעה.

אדריכלים: בסט אדריכלים, 2025.

אדריכל אהוד בסט יציג את פרויקט הרחבת בית ספר גאולים הוותיק, שכללה תוספת של אולם ספורט וספרייה קהילתית וכן טיפול בחזיתות המבנה. בסיור יוסבר הפתרון התכנוני שאומץ במסגרת הפרויקט: ניצול הבינוי המקורי של בית הספר - בצורת ח' - ומיקום אולם הספורט בחצר הפנימית (ולא בחצר שסביב הבניין). החלטות אלה אפשרו ניצול יעיל של תכנית המגרש ויצרו מבנים מתוך בית הספר לאולם באמצעות קיר חלונות. הפרויקט כלל גם תוספת של ספרייה בשטח של 400 מ"ר (הממוקמת מעל מלתחות אולם הספורט), הנגשה של המבנה, שיפוץ של חזיתותיו ובנייה של עמדה לשומר בתוך עמוד קונסטרוקטיבי שתומך בקומת הספרייה.

שבת, 1.11, 12:00-13:30.

2 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום מוקדם.

067 בית תרבות יפן

הגן הבוטני האוניברסיטאי, רחוב יהודה בורלא 1. בווייז: הגן הבוטני - גבעת רם, דרך מנדל (ישראל) קפלן.

אדריכלים: אהרונסון אדריכלים ואוטני סאן, 2024. היכרות עם המבנה החדש והמפתיע של הבית היפני שבגן הבוטני - בית פגודה מסורתית שתוכנן על ידי צוות אנשי מקצוע המתמחים בבנייה עתיקה, תוך שימוש בטכניקות מסורתיות. הבית מוקדש לתרבות יפן ומתקיימים בו פעילויות שנועדו לחשוף את הקהל לעושר התרבותי של יפן. בביקורים הקצרים יסופר על תהליך הקמת המבנה, אתגרי התאמתו לתקנים המקומיים וההתמודדות עם הפערים בין שתי התרבויות. בסיור הסיורים יוזמנו המשתתפים לסייר בגן הבוטני ללא עלות.

חמישי, 30.10, 14:30, 15:00, 15:30, 16:00-16:30. חמישי, 6.11, 14:30, 15:00, 15:30, 16:00-16:30.

10 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

068 המרכז העירוני

לניהול ובקרת תנועה

נקודת מפגש: גשר הועד הלאומי 1,

סמוך למבנה השקוף.

הצצה למרכז ניהול התנועה של ירושלים, הלב הפועם של מערכת התחבורה המורכבת בעיר - הזדמנות נדירה לגלות כיצד מנהל מערך התנועה. הסיורים הקצרים עם אסף שאול ותמי צדוק, מצוות המרכז, יפתחו במצגת וסרטון ולאחריהם, יבקרו בחדרי הבקרה השונים וידגימו את תפקודיו השונים של המתקן. משך הסיור כחצי שעה.

חמישי, 6.11, 14:00, 14:45-15:30.

3 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

רחוב עמק רפאים

מקוריות, אשר עוצבה מחדש בתכנון מקורי ומוקפד. עיצובה העכשווי מחבר באופן הרמוני בין עולמות העבודה והחיים של דייריה: חלל האירוח משמש גם כסטודיו ליוגה ופינת האוכל מתחברת בטבעיות לסטודיו לצורפות. ההתערבות המינימליסטית והעדינה בחלל העתיק, מהדהדת את צבעי הוורוד של האבן הירושלמית ומדגימה כיצד יכול בית היסטורי להפוך לעדכני ולהתאים לכל צורכי החיים של בעליו.

שבת, 8.11, 10:30, 11:00, 11:30, 12:00, 12:30-13:00.

6 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

065 בקעה הנאוה - דרום

נקודת מפגש: תימסר לאחר ההרשמה.

סיור בשכונת בקעה, שהוקמה בסוף המאה ה-19 עבור ערבים שיצאו מחומות העיר העתיקה, ופירחה והתבססה בימי המנדט הבריטי. בשנות ה-50 נכנסה לשכונה אוכלוסייה יהודית ונבנו בה בתי כנסת רבים ושיכונים. הסיור יעבור בבתי הנאים ועציה הנישאים של בקעה ויתמקד בהיסטוריה שלה, בסגנונות האדריכליים שבה ובתושביה. הוא יכלול ביקור בחצר בית עם אוספי אמנות ועתיקות ויחשוף עבודות אמנות הנחבאים בחלקה הדרומי של השכונה, בין דרך בית לחם ופארק המסילה (רבות מהן מתארות אריות). את הסיור תוביל אפרת אסף, מורת דרך בירושלים. משך הסיור כשעתיים.

שבת, 8.11, 10:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-25 משתתפים.

066 למה תמ"א?

נקודת מפגש: רחוב הפלמ"ח 66.

סיור בין שלושה פרויקטים חדשים של תמ"א 38, בשכונת גבעת הורדים הוותיקה, אשר תוכננו בידי האדריכלים מיקי ושלי זיידמן. בסיור ימחישו האדריכלים כיצד טיפלו בבנייני השיכון הסטנדרטיים כדי לייצר להם זהות ייחודית ואופי ולהיטיב גם עם השכונה, וכיצד הפכו אילוצים שונים בפרויקטים ליתרונות. הסיור יסתיים ברחוב ה"ה 14. משך הסיור כשעתיים.

שבת, 1.11, 11:00, 11:30, 12:00.

2 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום מוקדם.

המפתיעה בשכונה שסמלה הוא פסל המפלצת (ניקי דה סן פאל). הסיור יסתיים בציור הקיר המוקדש לחללי הנובה מקריית יובל - "נובה ים". משך הסיור כשעתיים וחצי. מומלץ להצטייד בנעלי הליכה, כובע ובקבוק מים.
שבת, 1.11, 11:00.
סיור ל-25 הראשונים. אין צורך ברישום.

076 הגינה הקהילתית במוזיאון הטבע
הכניסה מהשער ליד רחוב המגיד 6 או מהשער ברחוב מוהליבר 6 במושבה הגרמנית.
מהגינות הקהילתיות הראשונות והמובילות בישראל, המשמשת גם מרכז תרבות וכפאני לתושבי ירושלים, וכן מרכז קיימות ומרכז עירוני לכל עשרות הגינות הקהילתיות בעיר. הגינה היא מיזם קהילתי יחיד במינו שהוקם ומופעל על ידי תושבים מתנדבים שהצליח לשמור על מתחם נדיר של טבע והיסטוריה בלב העיר. בגינה מרכז הדגמה לגידול ביתי של צמחי מאכל על גג בור מים עתיק, מרכז מתקני קומפוסט, סככה עם מתקני אנרגיה סולארית, גלריה בטבע המשלבת אמנות וקיימות, מתקני פעילות לילדים מחומרים ממוחזרים, בקתה ומבנה היסטורי שבנו ושיקמו פעילי הגינה לפעילויות קהילתיות, מרכז קהילתי להשאלת כלי עבודה לתושבים, תערוכות מתחלפות בנושאי קיימות וקהילה ועוד. בגינה גם בוסתן משוחזר בן 150 שנה עם עצי פרי וגפנים, צמחי תבלין, ערוגות ירקות וברכות נוי היסטוריות. בסיורים המודרכים יספרו פעילי הגינה על הקמתה והפיכתה למיזם רב תחומי של קהילה וקיימות המשמש דוגמה והשראה בישראל ומחוצה לה.
שבת, 1.11, 10:00 ו-12:00.
2 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום מוקדם.

077 סטודיו משלך
בבית הצייר ליטבינובסקי
רחוב כ"ט בנובמבר 10 א'.
אדריכלי חידוש המקום: סטודיו PROJECT אדריכלית רות ליאונוב, 2021.
הזדמנות להכיר את פרויקט סטודיו משלך ואת בית הצייר פנחס ליטבינובסקי על גבול טלביה-קטמון הישנה, שבו פועל הסטודיו. הבית נבנה בראשית המאה ה-20 על ידי משפחת סלמן

073 נעים להקיר
נקודת מפגש: רחוב חרשי הברזל 1, תלפיות (בפינת הרחובות התעשייה והרשב).
קירות המוסכים, הנגרות והקניונים שבאזור התעשייה תלפיות הפכו בשנים האחרונות - בעיקר הודות לפרויקט שיזמה עיריית ירושלים - למצב לעבודות גרפיטי ואמנות של אמני גרפיטי מהארץ ומהעולם. הסיור עם הקולנוען הירושלמי איציק יובל, ישוטט ביניהן ויחשוף את הסיפורים שמאחורי העבודות. משך הסיור כשעה ורבע.
שישי, 31.10, 13:30.
חמישי, 6.11, 20:00; שישי, 7.11, 13:30.
3 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

074 פנטהאוז בארנונה
רחוב השופט חיים כהן 8, קומה 23, ארנונה
עיצוב פנים: שוקי מאיר, 2025.
דירת גג במגדל בן 23 קומות, הצופה לכיוון צפון מזרח, לנוף ירושלמי פנורמי מרהיב. בדירה שלושה חדרי שניה וחלל אירוח רחב ידיים, שבמסגרת השיפוץ הותאמו לצורכיהם ולטעמים של בני הבית.
חמישי, 6.11, 11:00-14:00.
בית פתוח, אין צורך ברישום מוקדם.

075 אמנות מתחת לרדאר
נקודת מפגש: בית רשות הרבים, אהרון רבינוביץ' 33.
מאחורי הדימוי הפרברי שלה, שכונת קריית היוכל היא בית לעשרות קבוצות אמנים ושופעת בפעילות יצירתית ואקטיביסטית. הסיור בהובלת מריאנה קרונפלד - אמנית היוצרת בשכונה - הוא הזדמנות להכיר את הפעילות המקומית

071 בנויה לתלפיות
נקודת מפגש: רחוב יד חרוצים 10, תלפיות.
מתכנני תוכנית האב: מולכו אדריכלים.
תוכנית האב לתלפיות שאושרה בשנת 2021 הופכת את אזור התעשייה הוותיק למע"ר מעורב שימושים - תעסוקה, מסחר, מגורים, מבני ציבור, תעשייה קלה ומלאכה - המשתרע על פני שטח כולל של 2 מיליון מ"ר. בסיור ידון האופי המיוחד של תלפיות ויוצגו סטטוס מימוש תוכנית האב, השאיפות לעתיד, לוחות הזמנים למימוש התוכנית, האתגרים וההזדמנויות שהיא מייצרת. את הסיור יובילו עמית גליה, מנהלת רובע תלפיות בחברת עדן - החברה לפיתוח כלכלי בירושלים, המנהלת את מימוש תוכנית האב - ואדריכל יעקב מולכו, מתכנן התוכנית.
חמישי, 30.10, 10:00; חמישי, 6.11, 10:00.
2 סיורים ל-20 הראשונים. אין צורך ברישום.

072 סולמות וחבלים
במורדות גוננים
נקודת מפגש: רחוב טוביה בחזית בית הספר ג'ינולי - המרכז לאמנות חזותית.
איך מייצרים ציר שכונתי ירוק ונגיש באזור בעל הפרשי גבהים משמעותיים, איך הופכים למקום שנועד במקורו למעבר, לליבה הפועם של השכונה? אדריכלית ארנה בן ציוני ממשרד אב אדריכלות נוף, תוביל את הסיור בארבעה גנים שחודשו לאחרונה בשכונת קטמון ויצרו חיבור רגלי נגיש, סביבות משחק חדשות ומקומות מפגש ומנוחה לתושבי השכונה, ותציג את השאלות התכנוניות-קהילתיות שהנחו את התכנון.
שישי, 7.11, 15:00.
סיור פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

082 בקעה הנאוה - צפון

נקודת מפגש: תימסר לאחר ההרשמה.

סיור בחלקה הצפוני של שכונת בקעה - בין דרך בית לחם ופארק המסילה - שבו יתוארו תולדות השכונה שנבנתה בסוף המאה ה-19 עבור ערבים שיצאו מחומות העיר העתיקה ופרחה והתבססה בימי המנדט הבריטי. בשנות ה-50 נכנסה לשכונה אוכלוסייה יהודית ונבנו בה בתי כנסת רבים ושיכונים. הסיור יעבור בין בתי הנאים ועציה הנישאים של השכונה ויתמקד בסגנונות הבנייה, בתושבי השכונה ובהיסטוריה שלה, בעבודות אמנות בקרמיקה שחבויות בה וכן בפארק המסילה - מהפריקטים הנוכחיים המשמעותיים בעיר. את הסיור תוביל אפרת אסף, מורת דרך בירושלים. משך הסיור כשעתיים.

שבת, 1.11, 10:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-20 משתתפים.

083 השער לבריות

רחוב שמואל בייט 12.

אדריכלים: Farrow Partners בשיתוף

רובינשטיין-עופר אדריכלים.

אדריכלות נוף: קו בנוף, 2022.

סיור עם האדריכלים במרכז האונקולוגי ע"ש הלמסלי שנחנך לפני כשנתיים במרכז הרפואי שערי צדק. זהו מרכז חדשני המתפרש על שטח של כ-12 אלף מ"ר וכולל שש קומות, שבהן משולב ציוד מהמתקדמים בעולם. המבנה הבולט בנוף מעוצב בהשראת פרפר. הוא בנוי מעץ ומתוכנן כך שאור טבעי יחדור גם לחללים שמתחת לפני האדמה. המבנה זכה בפרסים בינלאומיים רבים על עיצובו הייחודי. בסיורים עם האדריכל שי עופר ואדריכל הנוף צבי קנוניץ, יתוארו הרעיון האדריכלי למבנה, ההתמודדות עם הפרוגרמה המורכבת והמערכות המוטמעות בו והניסיון ליצור מרכז רפואי בריא ומבריא, הנשען על חומרים ואיכויות טבעיות וכולל גן מרפא (ברוח התפיסה הסלוטוגנית). משך הסיורים כשעה. חניון בתשלום בכניסה לשערי צדק. חניה חנין בחניון הסמוך לבית חולים, בכניסה לכיוון מגרש ביתר.

חמישי, 30.10, 10:00 ו-11:30.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

הראשון של בית החולים העירוני העות'מאני בשלהי המאה ה-19. הבית שומר כמוזיאון ובו ריהוט, חפצים ותמונות של הרופא ושל בני משפחתו. הדרכה לקבוצות של 25 איש תתקיים בכל חצי שעה.

שבת, 1.11, 10:00-13:00; שבת, 8.11, 10:00-13:00. בית פתוח. אין צורך ברישום.

080 מועדון הקהילה היוונית

רחוב יהושע בן נון 8, המושבה היוונית.

אדריכל: לא ידוע, 1902.

בית פתוח ומפגש עם נציגי הקהילה היוונית במבנה שהוקם ב-1902 כמועדון עבור הקהילה הקטנה ומשמש אותה עד היום כמקום מפגש וכמרכז תרבות. זהו מבנה אבן בעל חצר קסומה ומוצללת ובה פינות ישיבה. סיור מודרך יצא בכל חצי שעה.

שבת, 1.11, 10:00-13:00; שבת, 8.11, 10:00-13:00.

בית פתוח וסיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

081 דירה בבירה

נקודת מפגש: פינת הרחובות רחל אמנו

והילדסהיימר, המושבה היוונית.

סיור עם חוקר ירושלים ומורה הדרך, ד"ר אלדד ברין, בעקבות ספרו "דירה בבירה: אכלוס ושיכון בירושלים הישראלית 1948-1967" (הוצאת ידי יצחק בן צבי). הספר מסכם מחקר ארכיוני מעמיק על אתגרי בנייתה וכינונה של הבירה הישראלית ובמיוחד שיכון תושביה, תחת איומים מדיניים וביטחוניים מבחוץ ובצל מחלוקות מבפנים. הסיור יתמקד בשכונות קטמות והמושבה היוונית, וייתחס הן למתחים החברתיים והעדתיים שליוו את התהליך הן למאמץ להמציא קורת גג לכל דורש, וזאת בתנאים של מחסור בזמן והיעדר מנגנון בירוקרטי ומשפטי מגובש. משך הסיור כשעה וחצי.

שבת, 1.11, 9:00 ו-11:00; שבת, 8.11, 13:00 ו-15:00.

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

הערבית-נוצרית, ואת קומתו השנייה שכן עוזר הנציב הבריטי. ב-1948 עבר הבית לרשות עיריית ירושלים שהעמידה אותו לרשות הצייר פנחס ליטבינובסקי - לימים יקיר ירושלים (1970) וחתן פרס ישראל (1980), והוא התגורר בו עד מותו ב-1984. הבית נותר על כל תכולתו במשך כ-40 שנה, עד שבראשית 2020 החלו לפעול בו אמניות צעירות שהקימו בו את סטודיו משלך - המרכז הראשון בארץ לאמנות נשים. כחלק מהביקור יתקיימו סיורים מודרכים בתערוכות המוצגות בבית כעת: המיצב "אדמה רטובה" של האמנית דועא בסיס אשר חוקרת את הקשר שבין שורשים תרבותיים, זיכרון אישי וזהות נשית. תערוכת היחיד של האמנית פסי קומר, "התפרקות" המתבוננת במתח שבין בנייה לשבר, ובין יציבות לארעיות. במבנה מדרגות עץ לשימור, והוא אינו נגיש. סיורים מודרכים על תולדות הבית ובתערוכה, יתקיימו בימי חמישי ב-14:30 וב-16:30 ובימי שישי ב-11:00.

חמישי, 30.10, 14:00-18:00; שישי, 31.10,

10:00-14:00; חמישי, 6.11, 14:00-18:00,

שישי, 7.11, 10:00-14:00.

בית פתוח ו-6 סיורים ל-40 הראשונים.

אין צורך ברישום.

078 על שולחן העבודה

רחוב עמק רפאים 35, על הגג.

משרד יומא אדריכלים מזמין לערב שבו יחשפו פרויקטים נבחרים של המשרד הנמצאים כרגע בשלבי תכנון שונים. חלקו השני של הערב יוקדש לשיחה ולדין בשיתוף הקהל, על תכנון בישראל 2025. מומלץ להצטייד בלבוש חם.

חמישי, 6.11, 20:00.

דין פתוח ל-50 הראשונים. אין צורך ברישום.

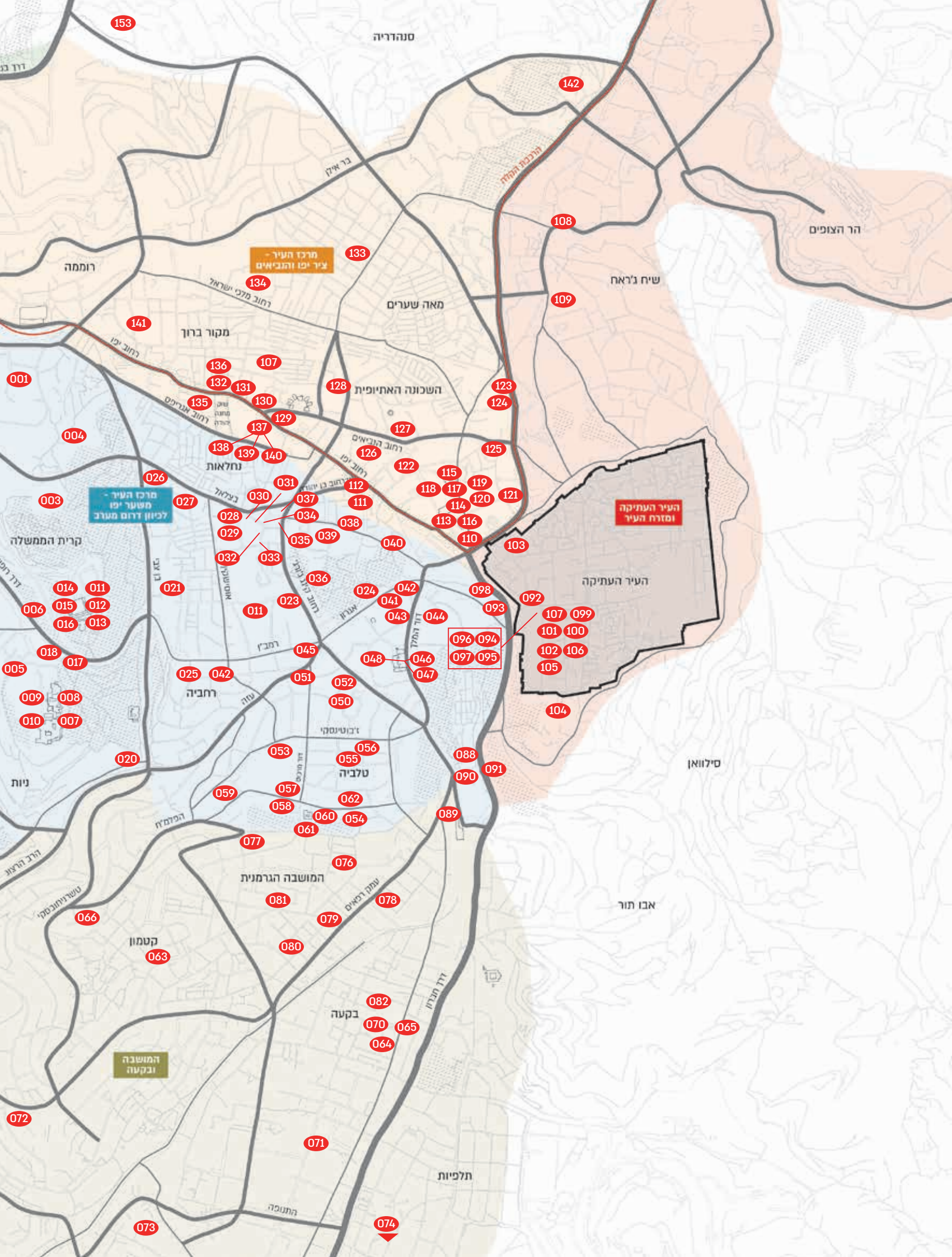

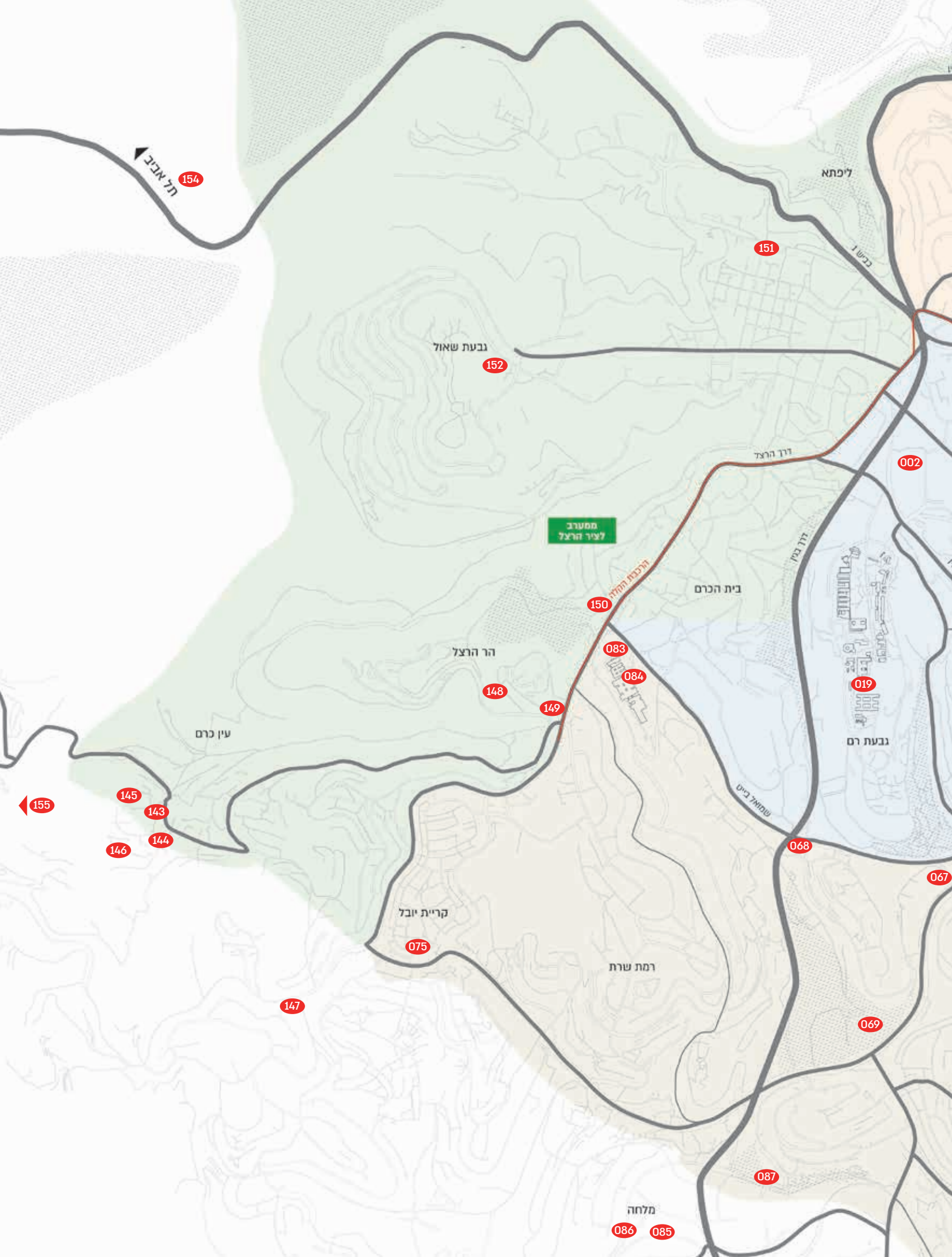
079 בית ד"ר אפקלידס

רחוב רחל אמנו 3, המושבה היוונית.

אדריכל: ספירו חורי, תחילת המאה ה-20.

ביקור בבית הפתוח צוהר לחייה של משפחה יוונית בראשית המאה ה-20 בירושלים - בית משפחתו של ד"ר אפקלידס, מעמודי התווך של הקהילה היוונית בירושלים, ומי שהיה מנהלו

088 בית את המוצר הירושלמי

דרך חברון 12.

אדריכל: קליפורד הולדיי, 1925.

סיורים בבניין ההיסטורי שנבנה כהרחבה לבית החולים לעיניים של אבירי סנט ג'ון מאנגליה (היום מלון הר ציון) וצופה אל חומות העיר העתיקה ואל הר ציון. בסיורים יסופר סיפורו ההיסטורי של המבנה ויוצג בו החצר - הבנויה בסגנון חאן ערבי ובה חדר המעוטר בקרמיקה ארמנית מקורית בת מאה שנה וסמלי אצולה אנגליים מסתוריים - וכן העתק של מגילת כסף אשר נמצאה בקרבת הבית ועליה חרוטה ברכת הכהנים הקדומה בעולם. הסיורים יכללו גם את סדנאות האמנים שבמקום, יצירות אמנות הומוריסטית והדגמה של תהליכי ייצור תכשיטים בימי קדם ובימינו. הם יסתיימו בתצפית מודרכת מגג הבית אל החומות ואל שכונת ימין משה.

חמישי, 30.10, 11:00, 14:00 ו-16:00;

שישי, 31.10, 10:00, 12:00, 15:00, 16:00;

שבת, 1.11, 10:00, 12:00, 14:00, 16:00 ו-17:00;

חמישי, 6.11, 10:00, 11:00, 14:00 ו-16:00; שישי, 7.11,

10:00, 12:00, 15:00, 16:00; שבת, 8.11, 10:00,

12:00, 14:00 ו-16:00; 17:00.

24 סיורים ל-50 הראשונים. אין צורך ברישום.

089 חטאים במושבה

נקודת מפגש: תימסר לאחר הרישום.

מני ישי - ששימש כחוקר משטרה במשך יותר מ-30 שנה - יוביל את הסיור שיעבור בין בתיה של המושבה הגרמנית המנומנת ויחשוף פרשיות מסעירות שהתרחשו בהם, חלק מהן חקר מני בעצמו במסגרת עבודתו במשטרה. הסיור יעבור בכתף הינום, הכנסייה הסקוטית, החאן ותחנת הרכבת, ימשיך למלון אורינט ויסתיים לצד קולנוע סמדר ברחוב ליד ג'ורג'.

שישי, 31.10, 10:00; שישי, 7.11, 10:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

086 מאורת הדובים

נקודת מפגש: רחבת הכניסה לגן החיות התנ"כי, דרך אהרון שולוב 1.

תכנון מבני מגורים ושטח מחיה לבעלי חיים, מחייב התייחסות מעמיקה להיבטים מגוונים וספציפיים לכל בעל חיים: המרחב הדרוש לו, התאמה לעולמות הטבעיים שלו, אופיו, מחזור חייו ועוד. הסיור הייחודי שיוביל ד"ר נילי אבני-מגן, המנהלת הזואולוגית והוטרנרית הראשית של גן החיות התנ"כי, ורנית רוזנטל, אדריכלית הנוף המלווה את הפרויקט - יחשוף את השינוי הדרמטי שמוביל גן החיות התנ"כי בשנה האחרונה בתצוגת הדוב החום הסורי. שדרוג התצוגה נעשה לקראת הגעתם של זוג דובים חומים סוריים למטרות רבייה ושימור. בסיור יוצג התכנון המחודש של התצוגה, שנועד לאפשר מרחבי מחיה חדשים המותאמים לבעל החיים, ותיתן למבקרים זוויות ראייה ייחודיות ואף הצצה אל מאחורי הקלעים למאורת הדובים. ההשתתפות בסיור מגיל 15 ומעלה בלבד. הכניסה לסיור לרשומים בלבד.

חמישי, 30.10, 16:00; חמישי, 6.11, 16:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

087 מגרשי הטניס החדשים

מרכז הטניס, רחוב דוד איילון 1, מול אצטדיון טדי. אדריכלים: HQ Architects, 2025.

הצעה למרכז הטניס החדש והמסקרן, הסמוך לתחנת הרכבת הקלה של אצטדיון טדי. המרכז החדש מחליף את מרכז הטניס הוותיק של ירושלים שכלל מגרשים פתוחים על הקרקע. הוא בנוי בשתי קומות בשטח כולל של כ-9,000 מ"ר. המגרשים נמצאים במפלס העליון, ובקומת הקרקע מרוכזות פעילויות ספורט קהילתיות: אולמות קטנים לחוגי ג'ודו וסקווש, מרפאות ומסחר. בסיור עם האדריכלים תוצג הפרוגרמה למבנה שנדרש לצמצם את תכנית הקרקע הסמוכה לתחנת הרכבת וכן הפתרון העיצובי לחזיתות: חיפוי ברפפות מתכונות המבטיח אוורור מקסימלי ומאפשר משחק לאורך כל השנה. משך הסיור כשעה.

שישי, 31.10, 9:30; שישי, 7.11, 9:30.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-50 משתתפים.

084 מאחורי הקלעים של

המרכז הרפואי שערי צדק

נקודת מפגש: רחוב שמואל בייט 12, בלובי קומה 4, ליד הכניסה הראשית.

הזדמנות נדירה לסייר בחלקים הנסתרים של המרכז הרפואי שהוקם לפני יותר מ-120, ולגלות את מערכות התפעול המורכבות המשמשות אותו: מרכז חוס-קור המתפעל את מערכות מיזוג האוויר והמים בבית החולים, מרכז האספקה הסטרילית שבו מכינים כלים סטריליים ל-40 אלף ניתוחים בשנה, המחסנים ורובוט בית המרקחת, מערך הבדיקות האוטומטיות במעבדות ומערכת ההיערכות לפגיע לא קונבנציונלי. את הסיורים יוביל גדי אילן, מנהל אגף הלוגיסטיקה וההנדסה, והם יפתחו במצגת על העבר המפואר של בית החולים ועל התוכניות העתידיות להתפתחות המרכז הרפואי. משך הסיורים כשעה וחצי. חניון בתשלום בכניסה לשערי צדק.

שישי, 7.11, 9:30 ו-11:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

085 מאחורי הקלעים

של אקווריום ישראל

נקודת מפגש: רחבת הכניסה של אקווריום ישראל, דרך אהרון שולוב 3.

אדריכל: לני רביב, 2017.

אקווריום ישראל השייך לגן החיות התנ"כי ושוכן סמוך לו, מציג לקהל את החיים המתקיימים בארבעת הימים של ישראל. זהו האקווריום היבשתי הראשון שהוקם בארץ והצורך לחקור סביבה ימית היווה אתגר גדול בתכנונו. להפעלת האקווריום יש להפיק מים המאפשרים את החיים במכלים השונים וכן לשמור על איכויותיהם של המים, כדי להבטיח איכות חיים טובה עבור בעלי החיים. את הסיור מאחורי הקלעים של האקווריום יוביל מנהל האקווריום, אלון לוי, והוא יאפשר הצצה נדירה אל מערכות התמיכה המתפרשות על תחום שגודלו כמחצית משטחו הכולל של האקווריום, והיכרות עם עולמות התכנון והתפעול של מערכת התומכת באלפי בעלי חיים. ההשתתפות בסיור מגיל 15 ומעלה בלבד, בהרשמה מראש בלבד.

חמישי, 30.10, 17:00; חמישי, 6.11, 17:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

העיר העתיקה ומזרח העיר

העיר העתיקה בירושלים משתרעת על פני קמ"ר אחד, והיא מוקפת חומה שנבנתה במאה ה-16 על ידי הסולטאן הטורקי סולימן הראשון. זוהי סביבת מגורים מרתקת בכל היבט - אדריכלי, חברתי, היסטורי ודתי. העיר העתיקה מחולקת לרבעים - יהודי, מוסלמי, נוצרי וארמני - ומאופיינת באווירה קוסמופוליטית ואדריכלות של בני לאומים, דתות ועמים שונים. היא מיושבת ברציפות זה אלפי שנים וכל תקופת התיישבות הותירה בה חותם. העיר העתיקה היא הגרעין האידיאלי של העיר המשפיע על כל סביבותיו והיא גם גרעין ההתפתחות הפיזי שממנו מתפתחת ירושלים לאורך ההיסטוריה על צירי התנועה לכיוון הערים הסמוכות. ב-1981 הוכרזה העיר העתיקה כאתר מורשת עולמי על ידי אונסק"ו.

093 האחוריים של ירושלים

נקודת מפגש: שער יפו.

"קנאות, אפלה וזוהמה שוכן ברחובותייך רעי הריח", כתב הרצל על ירושלים בשנת 1898. הסיורים עם רועי אופנברך יתחקו אחר ירושלים של מטה ויעסקו בהיסטוריה של האשפה, הביוב וכל מה שהעיר הנצח הקיאה מתוכה. בסיורים שיעברו לאורך חומת העיר העתיקה, יחקור אופנברך את המשמעות של הפסולת בהיסטוריה של העיר, יבדוק לאן הלכו הירושלמים בדורות הקודמים כדי להתכונן, יסביר מדוע פגש הרצל עיר כה מצחינה ומדוע נחשבה ירושלים של המאה ה-19 לאחד המקומות המסוכנים בעולם ויצף, שאלות נוספות, כגון מה האשפה שלנו מלמדת עלינו? ומה יסיקו ממנה הארכיאולוגים בעוד אלף שנה?

שישי, 7.11, 22:00; שבת, 8.11, 10:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

092 ירושלים של כסף

נקודת מפגש: שער יפו (ליד לשכת התיירות).

שיטוט לילי בעיר העתיקה שיתמקד בקשרים המסתוריים, האפלים, המסקרנים והמשעשעים שבין ירושלים לכסף, ובגורמים הכלכליים שהניעו את ההיסטוריה של העיר (או גרמו להחרבתה). הסיור יעבור בגן בוני החומה ויכלול תצפית על משכנות שאננים, בחדר הסעודה האחרונה, בשער ציון ובבית כנסת החורבה ועוד. את הסיור יוביל איתמר פרחי - מייסד מיזם וקהילת שיש בעשר, מנהל שבאטי לשעבר, כלכלן, מייסד הליין סטורי טלר, מפיק הליכות ג'יין ירושלים ומעביר סיורים סאטירים - והוא יסתיים בשער יפו. שימו לב, הסיור כולל עלייה במדרגות רבות. מומלץ להצטייד בנעליים נוחות להליכה. משך הסיור כשעתיים.

שישי, 7.11, 22:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-40 משתתפים.

090 שימור וכיתוח סביב גבעת התנ"ך

נקודת מפגש: בכנסייה הסקוטית.

סיור מעגלי שתוביל אדריכלית צפי שלף, מנהלת מחוז ירושלים במועצה לשימור אתרים, שיעבור בכנסייה הסקוטית, גבעת התנ"ך, החאן, תחנת הרכבת, בית אות המוצר, המדפיס הממשלתי ואתרים נוספים - ויתעמק בשינוי המתוכנן ברקמה הקיימת של העיר, בעתידם של אתרי המורשת, במגמות הפיתוח ובמעורבות הציבורית באתרים אלו.

חמישי, 30.10, 13:30.

סיור ברישום. מוגבל ל-30 משתתפים.

091 לאורך שרידי

אמת המים לירושלים

נקודת מפגש: גשר הסינמטק בקצה

רחוב ש.א. נכון.

הזדמנות לגלות את אמת המים התחתונה שהובילה מים מהרי חברון לירושלים בימי בית שני ושחלקים ממנה נחשפו רק באחרונה. הסיור עם שחר פוני - אדריכל ברשות העתיקות בעבר ויועץ שימור למחלקת השימור של עיריית ירושלים בהווה - יתעכב בקטעים שונים של האמה ויצג את הפתרונות הטכנולוגיים המיוחדים שבהם השתמשו בונה, כמו גשר קשתות. משך הסיור כשעה והוא יסתיים ברחבת הכותל המערבי.

חמישי, 30.10, 14:00; שישי, 6.11, 14:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

רחוב מאה שערים

מגדל דוד מוזיאון ירושלים

הזדמנות להיחשף לפרויקט ההתחדשות שעבר המגדל בשנים האחרונות ולמשמעויותיו, ולפרויקטים העתידיים במתחם

094 בין שימור לנגישות

נקודת מפגש: בכניסה הראשית למגדל דוד. איך מגשימים מצודה עתיקה בת אלפי שנים מבלי לפגוע באותנטיות שלה? בסיור יוצא דופן אשר יאפשר הצצה מאחורי הקלעים של פרויקט התחדשות מגדל דוד מוזיאון ירושלים, ישתף האדריכל הראשי של הפרויקט, יותם כהן-שגיא ממשרד קימל אשכולות, בדילמות המורכבות שניצבו בפני העוסקים במלאכה, בבואם לשמור על מבנה עתיק וייחודי תוך שילוב טכנולוגיות חדשות והנגשתו. משך הסיור כשעתיים.

שישי, 31.10, 11:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-30 משתתפים.

095 פרויקט ההנגשה

נקודת מפגש: בכניסה הראשית למגדל דוד. מגדל דוד מוזיאון ירושלים, ששוכן בלב מצודה היסטורית בת אלפי שנים, הפך בשנים האחרונות למוביל עולמי בתחום הנגישות וזכה על כך בפרסים מקומיים ובינלאומיים. בסיור עם נטע הלר, משנה למנכ"ל, ועם רעות דדון-קזק, מנהלת תחום הנגשה ושילוב במוזיאון, יוצג פרויקט ההנגשה המקיף,

ששם לו למטרה להפוך את המורשת והתרבות של ירושלים לנגישות ושוות ערך לכול, תוך שמירה מוקפדת על ערכי השימור. בסיור יוסבר כיצד הותאמה חווית הביקור במוזיאון לאנשים כבדי ראייה ועיוורים, איך מועבר תוכן עשיר ומורכב לאנשים עם הנמכה קוגניטיבית ואילו כלים הותאמו לכבדי שמיעה ולחירשים. משך הסיור כשעתיים.

חמישי, 6.11, 10:30.

סיור ברישום. מוגבל ל-30 משתתפים.

096 החיים בירושלים בתקופה העות'מאנית

נקודת מפגש: בכניסה הראשית למגדל דוד. מסע בזמן אל מצודת העיר העתיקה של מגדל דוד ואל חיי היומיום בירושלים העות'מאנית - עיר תוססת ורב־תרבותית. הסיור עם מיכאל טשרנין, ארכיאולוג רשות העתיקות, יחשוף את חייהם של החיילים ששמרו על העיר ירושלים: היכן גרו, מה לבשו, מה אכלו, היכן בילו, וכיצד נראתה שגרת יומם בצבא האימפריה. במהלכו יוצגו הממצאים הארכיאולוגיים אשר מספרים את סיפורן של שכבות הזמן: החומות, המגדלים, מגורי החיילים, הקצינים

והתושבים. הסיור בשיתוף רשות העתיקות. משך הסיור כשעתיים.

חמישי, 30.10, 15:00; חמישי, 6.11, 15:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

097 הצצה לחפירות הקישלה

נקודת מפגש: בכניסה הראשית למגדל דוד. הצצה לאחד החללים המרתקים המסתתרים מתחת לפני האדמה במתחם מגדל דוד מוזיאון ירושלים - מקום קטן האוצר בחובו את כל תולדותיה של ירושלים. הסיור עם אילת ליבר, מנכ"לית ואוצרת ראשית מגדל דוד מוזיאון ירושלים, ירד אל החפירה הארכיאולוגית המתבצעת בימים אלה על ידי רשות העתיקות ויאפשר ביקור נדיר באתר ומגע בלתי אמצעי בשכבות ההיסטוריה הקדומות. הוא יכלול גם הצגה לתוכנית לאגף החדש לארכיאולוגיה ואמנות - אגף שוליך, אשר יפעל במתחם הורדוס (הקישלה), ויפתח במסגרת השלב השני של פרויקט ההתחדשות הגדול של מגדל דוד מוזיאון ירושלים. הפרויקט יעניק חוויה חדשנית ומונגשת למבקרים מכל העולם. משך הסיור כשעתיים.

חמישי, 6.11, 11:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-30 משתתפים.

101 מוזיאון חצר היישוב הישן

רחוב אור החיים 6, הרובע היהודי בעיר העתיקה. מוזיאון השוכן בבית עתיק בן 500 שנה ברובע היהודי, אחד משני בתי החצר העתיקים ששרדו ברובע היהודי. המוזיאון מתעד את הוויי החיים של אנשי היישוב היהודי הישן בירושלים עד מתחלפות. בימים אלה מוצגות במוזיאון התערוכות: "סיפור כיסוי" - כיסויי חלה מאוסף המוזיאון, והתערוכה "להיות תייר בארץ ישראל" - העוקבת אחר ירושלים מבעד לעיניהם של תיירים בשלהי התקופה העות'מאנית ובתקופת המנדט. המוזיאון אינו נגיש לכיסאות גלגלים.

שישי, 31.10, 10:00-13:00; סיור מודרך יתקיים ב-12:00; שישי, 7.11, 10:00-13:00; סיור מודרך יתקיים ב-10:00; ב-11:00 תתקיים השקה של הספר *Ephrayim's bones by David de Wolf*, בליווי מוסיקלי אשר תכלול מכש עם הסופר (אנגלית).

בית פתוח וספורים ל-20 הראשונים.
אין צורך ברישום.

102 מתחם הפטריארכיה הארמנית בעיר העתיקה

נקודת מפגש: בכניסה למתחם הפטריארכיה הארמנית ברובע הארמני בעיר העתיקה. סיור מיוחד במתחם הפטריארכיה הארמנית שברובע הארמני והיכרות עם סיפורה של האומה הראשונה אשר קיבלה עליה את הנצרות כדתה הלאומית. הסיור יכלול ביקור בקתדרלת יעקב הקדוש, מהכנסיות היפות בעיר העתיקה, המאופיינת באדריכלות צלבנית מהמאה ה-12, והיכרות עם ה"עיקבים הקדושים" שעל שמם היא קרויה; ביקור בספרייה הארמנית והצצה על כתבי היד העתיקים שבה; וסיור במוזיאון הארמני שנפתח לאחרונה ובו פסיפס ציפורים ביזנטי. הסיור בהדרכת מורת הדרך והדיפלומטית שרון רגב אשר שימשה שנים רבות כמנהלת מחלקת דתות במשרד החוץ ומתמחה בעדות דתיות, והוא יכלול מפגש עם כוהן דת ארמני. משך הסיור כשעה וחצי. הכניסה למתחם ולמבנים בלבוש צנוע (כיסויי ברכיים וכתפיים).

שבת, 1.11, 14:00.

סיור ברישום מוקדם. מוגבל ל-25 משתתפים.

099 שימור בית כנסת החורבה

נקודת מפגש: בכניסה לבית הכנסת מרחוב היהודים, הרובע היהודי.

אדריכל שימור: נחום מלצר, 2010. פרויקט בניהול החברה לפיתוח הרובע.

בית הכנסת נבנה תחילה במאה ה-18 על ידי רבי יהודה חסיד ב"חצר האשכנזים" שבלב הרובע היהודי בעיר העתיקה. לאחר שהסתבך בחובות עקב הוצאות הבנייה, נהרס בית הכנסת על ידי הטורקים ובשל כך זכה לכינוי "החורבה". בשנות ה-60 של המאה ה-19 נבנה מחדש וב-1948 נהרס שוב, הפעם על ידי הלגיון הירדני. מאז נותר הרוס במשך שנים, כשרק אחת מקשתותיו נותרה בשלמותה. בסיור יסופר על שימורו של המבנה ההיסטורי, יוצגו העבודות שנעשו בו שכללו שחזור מפורט של המבנה ועבודות אמן ויסופרו אנקדוטות שונות שנקשרו למבנה. ההשתתפות בסיור בלבוש צנוע.

שישי, 7.11, 9:30-11:00.

2 סיורים ל-30 הראשונים. אין צורך ברישום.

100 הרובע ההרודיאני המחודש

נקודת מפגש: רחוב הקראים 1, הרובע היהודי.

סיור באחד ממתחמי הבינוי המרתקים של ירושלים ההיסטורית - שכונת מגורים של בתי מידות שבהם התגוררו תושבי ירושלים היהודים האמידים (ככל הנראה כוהנים) בתקופת הורדוס (סוף בית שני). השכונה המתפרשת על פני 2,600 מ"ר וכוללת בתים מפוארים, פסיפסים ייחודיים, רחובות ומקוואות, התגלתה בחפירות ארכיאולוגיות לאחר מלחמת ששת הימים, והפכה למוזיאון תת קרקעי. לאחר שיפוץ רחב היקף שנמשך כשנתיים, נפתח האתר לאחרונה מחדש. במסגרת השיפוץ נבנו מחדש שרידי בתים והושלמו פסיפסים, וכן נבנו מערכות תאורה ושמע חדשניות, המשחזרים יחד את חוויית החיים בירושלים בתקופת בית המקדש. הסיור בהובלת ניצן רפאל מסטודיו ניצן האחראים על עיצוב הפרויקט ונציגים מטעם החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי.

שישי, 7.11, 9:00-10:30.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

098 הנסתר והגלוי מתחת לשער יפו

נקודת מפגש: שער יפו.

היכרות עם הגן הארכיאולוגי שמתחת לשער יפו, בהדרכת שחר פוני - לשעבר אדריכל ברשות העתיקות וכיום יועץ שימור למחלקת השימור בעיריית ירושלים, ואילת ליבר - מנכ"לית מגדל דוד מוזיאון ירושלים והאוצרת הראשית. במפגש יוצגו סיפור חשיפתו של האתר במסגרת חפירות ארכיאולוגיות שערכה רשות העתיקות בשנים 1989 ו-1995 כהכנה לפרויקט ממילא וכן הממצאים המרשימים שהתגלו בו, בהם קטע מאמת מים עתיקה שהייתה פעילה עד המאה ה-20, בית מרחץ ורחובות מסחריים מהתקופה הביזנטית וקטע מחומת העיר מהתקופה האיובית (המאה ה-13) שקדמה לחומה העות'מאנית הקיימת עד היום. כן יוצגו תוכניות הבנייה וההתחדשות למתחם העתידי להפוך למרכז ההינוכי החדשני של מגדל דוד מוזיאון ירושלים ולפארק ארכיאולוגי ציבורי, אשר יחבר בין מרכז העיר למוזיאון. פרויקט ביוזמת מגדל דוד מוזיאון ירושלים, עיריית ירושלים, הרשות לפיתוח ירושלים (הר"י) ורשות העתיקות.

שישי, 31.10, 10:30; שישי, 7.11, 10:30.

2 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

יהודיים ומסתתרת בתוך מתחם של בית הארחה. לצורך בניית הכנסייה הוזמנו סתתי אבן מקצועיים ממלטה, שהכשירו את הדורות הבאים של סתתי האבן בירושלים. סיור מודרך יצא בכל חצי שעה, הדרכה אחרונה ב-15:00. ההדרכות בעברית, באנגלית וברוסית.

חמישי, 30.10, 15:00-10:00; שישי, 31.10, 15:00-10:00; חמישי, 6.11, 15:00-10:00; שישי, 7.11, 15:00-10:00.

בית פתוח וסיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

108 בית המדרש התת קרקעי

רחוב שמעון הצדיק 22, מעלות דפנה.

אדריכל: ירון קופרשטוק, 2021.

סיורים בפריקט יוצא הדופן של בית המדרש אור שמח, הכולל כ-1,000 מ"ר החפורים בקרקע. בסיורים עם אדריכל המבנה יתוארו הפרוגרמה והאילוצים של הפריקט, בראשם הדרישה שלא לעלות מעל לפני הקרקע, והפתרונות היצירתיים שנמצאו להם: החדרת אור טבעי לאלום הלימוד התת קרקעי (המשמש גם כבית כנסת); שילוב ארונות ספרים באולם המרכזי אשר "נושאים" עליהם את תקרת האולם; ויצירת חציצה מקיר פח מכופף בדוגמת וילון תחרה, המפריד את עזרת הנשים ומשמש אלמנט דקורטיבי חוזר בבניין. הכניסה בלבוש צנוע.

שישי, 31.10, 13:30-14:30;

שישי, 7.11, 13:30-14:30.

4 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

109 מלון אמריקן קולוני

לואי וינסנט 1 (ליד דרך שכם).

אדריכל לא ידוע, סוף המאה ה-19.

אדריכלי המתחם: מייקל שוורץ, 1992-2018.

הצצה לתוכני המתחם שהיה במקור ארמון של רבאח אל חוסייני, מבני אצולת ירושלים הערבית; לאחר מכן מקום מושבה של המושבה האמריקאית בירושלים וכיום משמש כמלון בניחוח בינלאומי, טובל בגינות. הסיורים בהובלת אדריכלי המלון, כוללים ביקור בחלקים ההיסטוריים והחדשים של המבנה.

חמישי, 30.10, 16:00-17:30; שישי, 31.10, 10:00-11:30; שבת, 1.11, 11:00-12:30.

6 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

במחצית המאה ה-19 על ידי הכנסייה כדי לשמש כאכסניה לצליינים ארמנים ושימש גם כמגורי הכמרים והנזירים וכבית יתומים לילדים שהוריהם נספו בשואה הארמנית. המבנה בעל שתי קומות ובנוי סביב חצר פנימית, שאליה פונה ארקדה של קשתות. ב-1975 הפך לראשונה למוזיאון המציג את התרבות וההיסטוריה של העם הארמני. בסיור יוצגו המבנה ותולדותיו, כולל בית הדפוס הראשון בארץ שפעל בו, ויסופר סיפורה של הקהילה הארמנית ורצח העם הארמני. משך הסיור כ-45 דקות.

שבת, 1.11, 9:30, 10:30 ו-11:30; שבת, 8.11, 9:30, 10:30 ו-11:30.

6 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

106 כנסיית מרקוס הקדוש והעדה הסיריאנית

נקודת מפגש: בכניסה למתחם הכנסייה,

ברחוב האשורים פינת רחוב אררט.

ביקור מיוחד במתחם כנסיית מרקוס הקדוש המזוהה על ידי הקהילה הסיריאנית כ"חדר הסעודה האחרונה" וכמקום שבו התכנסו השליחים 50 יום לאחר חג הפסח. הכנסייה מהתקופה הצלבנית בנויה על שרידים קדומים יותר ובמתחם גם מנזר ומקום מושבו של הארכיבישוף הסיריאני. המקום משמש כמרכז הדתי והרוחני של העדה הסיריאנית בירושלים, מהעדויות הנוצריות הקדומות, המשמרת בתפילה את השפה הארמית סורית. בימים אלה עוברת הכנסייה שימור על ידי אומנים ממקסיקו. את הסיור תדריך מורת הדרך והדיפלומטית שרון רגב אשר שימשה כמנהלת מחלקת דתות במשרד החוץ, והוא יכלול מפגש עם אנשי הכנסייה. משך הסיור כשעה וחצי. הכניסה לכנסייה בלבוש צנוע (כיסוי ברכיים וכתפיים).

שבת, 1.11, 10:30 (אנגלית), 12:00 (עברית).

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

107 כנסיית עמנואל

והמתחם הפרוטסטנטי

ליד שער יפו, מול מגדל דוד.

אדריכל: ג'יימס ג'והנסן, 1849.

סיורים מודרכים בכנסייה הפרוטסטנטית הוותיקה במזרח התיכון המכילה מוטיבים

103 הקסטודיה טרה סנטה

נקודת מפגש: השער החדש, העיר העתיקה.

סיורים מודרכים במתחם של הקהילה הקתולית-פרנציסקנית בעיר העתיקה, שבו מנזר הפעיל מאז המאה ה-16 וכנסייה בסגנון בארוק ספרדי בעלת ציורי קיר וחלונות ויטראז' מ-1880. הסיורים יעברו גם באזור המשרדים הממחיש כיצד בניין מהמאה ה-15 משתנה באופן אורגני בהתאם לצורכי המשתמשים, וכן בבניין הקוריה, בחצרות הפנימיות, בחדר האוכל של הנזירים, בתצפית מהגגות לעבר העיר העתיקה ובמרתף היין. שני סיורים ל-40 משתתפים יצאו במקביל.

שבת, 1.11, 11:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

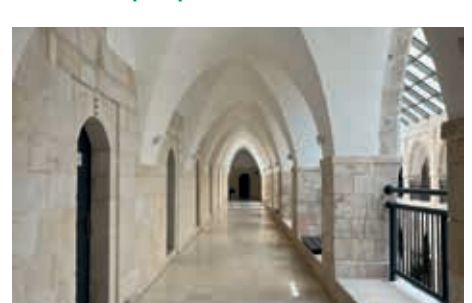
104 המנזר הפרנציסקני אד צ'נקולום

הר ציון (ליד קבר דוד).

הזדמנות לבקר במנזר אשר הוקם בשנות ה-30 של המאה ה-20 בשטחו של המסדר הפרנציסקני הישן, שממנו גורשו חברי המסדר במאה ה-16. הכנסייה הקטנה שבמתחם מקושטת בחלונות צבעוניים ובפסלים מודרניים ופונה לכיוון חדר הסעודה האחרונה ההיסטורי. הגן הקטן מעניק אתנחתא ירוקה ובו גם קאפלה מודרנית קטנה עם חלונות ויטראז'.

שישי, 31.10, 15:00-18:00; שישי, 7.11, 15:00-18:00.

בית פתוח וסיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

105 המוזיאון הארמני

נקודת מפגש: ברחבת הכניסה למוזיאון

ברובע הארמני.

סיורים עם אריק כחקגיאן, מורה דרך מוסמך ומדריך הרובע הארמני, במבנה שנבנה

תולדותיה השכונה, המספרים את סיפורם של מתחמים רבים בירושלים: מההתיישבות במאה ה-19 מחוץ לחומות העיר העתיקה, דרך שנות ההידרדרות ועד התוכניות להריסה ושינוי הכיוון שהוביל לשימור ולהתחדשות. בסיור יוצגו גם תוכניות השיקום אשר הכין משרד מלצר־אפריל אדריכלים, שבמסגרתן הפכו רחובותיה של נחלת שבעה למדרחובים - מהלך שעודד מסחר וקידם את שיפוץ ושימור חזיתות המבנים. כדוגמה יתמקד הסיור במדרחוב סולומון שחודש על ידי המשרד, וילבנו האתגרים הכרוכים בחידוש תשתיות ועירוניות ופיתוח באזור דינמי, לצד הצורך לשמור על אופיו ההיסטורי של המקום.

שישי, 7.11, 11:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-15 משתתפים.

112 נחלת שבעה

בראי התכנון האקלימי

נקודת מפגש: רחוב יואל משה סלומון 8.

ולנטינה נלין, יועצת לבנייה מקיימת ולבנייה בריאה, תוביל את הסיור שיתבונן בסביבה הבנויה דרך משקפיים אקלימיים ותציג את הסמטאות הצרות והציוריות של נחלת שבעה כמודל אידיאלי להתמודדות עם בעיות של חום, של קור, של מחסור במים, ואפילו כפתרון יצירתי של דיור בר השגה. משך הסיור כשעה.

שישי, 31.10, 15:30 (בעברית);

שבת, 8.11, 15:30 (ברוסית).

2 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

113 אריות ירושלמיים

נקודת מפגש: בכיכר ספרא, סמוך לפסנתר.

מסע בעקבות סמלה של העיר ירושלים - האריה השואג - סמלה המקראי של ממלכת יהודה, שאומץ גם כסמלה של ירושלים המודרנית בשנת 1949, ביזמתו של ראש העיר אז, גרשון אגרון. הסיור עם מורה הדרך הירושלמי אייל ויינשטיין, יעבור ברחובות ובסמטאות שבהם מסתתרים פסלים וציורים של אריות ולצד ושערים שעליהם חקוקים אריות, וינסה לפענח את משמעותם של האריות כיום. הסיור יסתיים בכיכר הדיודקה. משך הסיור כשעה וחצי.

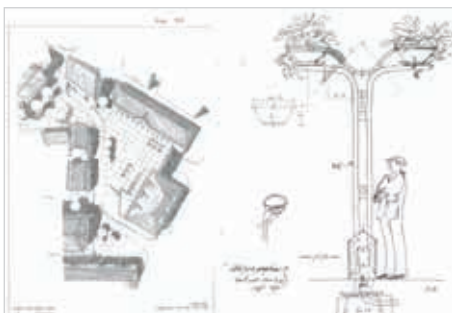
שבת, 1.11, 12:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-35 משתתפים.

מרכז העיר ציר יפו הנביאים

אזור זה של העיר התפתח בתחילת המאה ה-20 ובעיקר בתקופת המנדט (עם עליית משקלו של הסחר הימי). ציר התנועה הראשי באזור הוביל לשפלת החוף, עד נמל יפו, ומכאן גם שמו של הרחוב. זהו המקום בעל הציביון האורבני ביותר בעיר, בזכות התכנון המנדטורי שיצר בו רחובות רחבים שלאורכם בניינים בני חמש קומות וקומת קרקע מסחרית. תוכנית זו היא התשתית שעליה מבוסס מרכז העיר עד היום. הבנייה המנדטורית חיברה בין שכונות כגון מוסררה והנחללות, שקודם לכן היו פזורות ומנותקות זו מזו, לכדי מערך עירוני רציף. רחוב הנביאים מאופיין בבנייה מפוארת ומוסדית וכולל כנסיות, קונסוליות ובתי חולים שהתרכזו בעורף העשיר של הציר המסחרי (רחוב יפו).

111 אל המנוחה ואל הנחלה

נקודת מפגש: כיכר החתולות.

נחלת שבעה - מהשכונות ההיסטוריות של ירושלים והשכונה השלישית שנבנתה מחוץ לחומות - הייתה עד שנות ה-80 מוזנחת ומדורדרת וסומנה בכל התוכניות העירוניות כמיועדת להריסה. בזכות אישורה של תוכנית בניין עיר שערך אדריכל נחום מלצר בשנת 1987, ניצלה השכונה והפכה לאחד ממרכזי המסחר והבילוי התוססים בעיר. בסיור שיובילו האדריכלים נחום מלצר ויצחק אפריל, יסופרו

110 סימן, קריאה

נקודת מפגש: כיכר צה"ל (ליד הפינה הצפון מערבית של חומת העיר העתיקה).

סיור בחלקו החיצוני של הפרויקט האדריכלי המרשים ביותר בירושלים - חומת העיר העתיקה - והזדמנות לגלות את הסימנים, הכתובות והקישוטים שעליה, את משמעותם ואת הסיפורים שמאחוריהם. הסיור בהדרכת רפי כפיר מחברת אהבת ירושלים, ימשך כשעה וחצי.

שישי, 7.11, 8:00.

סיור פתוח. אין צורך ברישום.

118 לא שקוף שזה פשוט

בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים - קמפוס ג'ק, ג'וזף ומורטון מנדל, רחוב זמורה 1, מגרש הרוסים.

אדריכלים: SANA (יפן), ניר קוש אדריכלים ו-HQ אדריכלים (ישראל), 2022.

סיורים עם האדריכל ארז אלה משרד HQ, השותף הישראלי לתכנון המבנה של קמפוס בצלאל החדש, אשר ישתף במורכבות התכנון והבנייה שנבעו בין היתר ממיקומו הרגיש של המבנה במרחב ההיסטורי של מגרש הרוסים, וכן באופן שבו הרעיון האדריכלי שלו משרת את חיי הקמפוס ואת סביבתו. הסיור יעסוק גם במשמעויות של תכנון ובנייה של מבנה בעל חזות שקופה ופתוחה, שבו משולבות מערכות חשמל, תקשורת ואינטלציה חשופות, וכן בפרטי האבן. משך הסיור כשעה.

שישי, 31.10, 11:30; שישי, 7.11, 11:30.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-50 משתתפים.

119 הרחבת בית הספר

לקולנוע מעלה

רחוב שבטי ישראל 20.

אדריכלות: איכהולץ ענתבי אדריכלות, פרויקט בתכנון.

האדריכלות עינת איכהולץ פורת ותמר ענתבי-ירושמן יצגו את התכנון החדש להרחבת בית הספר לקולנוע מעלה. התכנון נועד להרחיב את מבנה האבן הצנוע אשר נבנה בתחילת המאה ה-20 ושימש גם את דוד בן גוריון בראשית דרכו. המבנה ישומר דרך הפיקטורל מבוסס אוניברסיטאי ייעודי לקולנוע. הפרויקט מבוסס על השראה מתל ארכיטקטורה רב שכבות - כל קומה בו תייצג שכבת זמן ותוכן - השכבה התת קרקעית החצובה בסלע מיועדת לאולם להקרנות; מעליה תהיה שכבת הבניין ההיסטורי, והיא תכלול ספרייה וגלריה ותיפתח לקהל הרחב; השכבה השלישית תשמש את הצוות האקדמי; השכבה העליונה תשרת את הסטודנטים ויהיה בה חלל בעל חלונות מסך הפונים מזרחה אל העיר העתיקה ומערבה אל העיר החדשה. הפרויקט מקודם על ידי חברת עדן.

שישי, 7.11, 10:00-12:00.

בית פתוח וסיור פתוח. אין צורך ברישום.

116 ליל שימורים

נקודת מפגש: ככר ספרא, מול בניין 13. סדנת כתיבה ייחודית בהנחיית אדריכלית שרון דינור, מנהלת מחלקת שימור בעיריית ירושלים, והמשוררת חלי טל שלם. הסדנה תתקיים בדמות סיור עומק איטי בלב המרחב ההיסטורי של ירושלים אשר במהלכו תינתן הנחיה לכתיבה עצמאית בהשראת המקום. הסיור והכתיבה יתחילו אחר הצהריים, יימשכו לאורך ערב שלם (עם הפסקה) ויכללו לינה בתעריף מיוחד של 590 שקל לחדר זוגי (כולל ארוחת בוקר) במלון חצר סרגי.

חמישי, 6.11, 16:00.

סדנה ברישום. מוגבלת ל-20 משתתפים. הרישום במייל: bldorit@jerusalem.muni.il

117 אכסניית מריה לנשים

(מריאנסקויה פודבוריה)

מוזיאון אסירי המחתרות, משעול הגבורה 1, מגרש הרוסים.

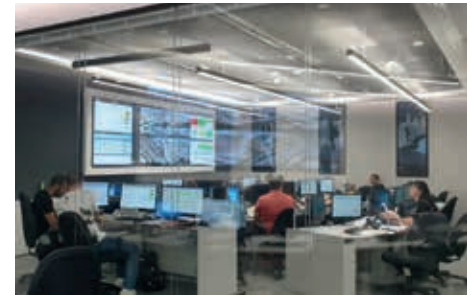
אדריכל: מרטין איונוביץ' אפינגר, 1864.

מוזיאון פתוח וסיורים מודרכים בדגש שימור ואדריכלות, באחד החללים המרשימים בעיר. המבנה שימש במקור כאכסניית צלייניות רוסיות, ובתקופת המנדט הפך לבית סוהר שבו נכלאו, לצד אסירים פליליים ערבים ויהודים, גם אסירי המחתרות - ההגנה, אצ"ל ולח"י.

בגלגול השלישי הפך למוזיאון המוקדש למאבק המחתרות להקמת המדינה, ובו שחזור מקיף של בית הכלא המנדטורי על תאי האסירים, בתי המלאכה, בית הכנסת, תאי הצינוק והגרדום. הסיורים בהדרכת יורם תמיר, מנהל המוזיאון. משך הסיורים כשעה וחצי.

חמישי, 30.10, 9:00-17:00 (מוזיאון פתוח וכניסה חנים למשתתפי בתים מבכנים). סיור מודרך ב-15:00; שישי, 31.10, 9:00-13:00 (מוזיאון פתוח וכניסה חנים למשתתפי בתים מבכנים). סיורים מודרכים יתקיימו ב-10:00 וב-12:00; חמישי, 6.11, 9:00-17:00 (מוזיאון פתוח וכניסה חנים למשתתפי בתים מבכנים). סיור מודרך ב-15:00; שישי, 7.11, 9:00-13:00 (מוזיאון פתוח וכניסה חנים למשתתפי בתים מבכנים). סיורים מודרכים יתקיימו ב-10:00 וב-12:00.

בית פתוח וסיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

114 מאחורי הקלעים

של עיריית ירושלים

נקודת מפגש: בכיכר ספרא, ליד הכניסה לבניין 3, מתחם כריות הבטון.

אדריכל: ג'ק א' דיאמונד; קולקרי-קולקרי-אפשטיין; אדריכל שימור: פיטר בוגוד, 1992.

איך מתנהלת העיר? לאן מגיעות פניות התושבים ומה קורה במצבי חירום? הצצה מיוחדת אל מאחורי הקלעים של העיר ירושלים.

חמישי, 30.10, 12:00 (עברית) וב-14:00 (אנגלית); חמישי, 6.11, 12:00 (עברית) וב-14:00 (אנגלית).

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

115 שימורו של מוזיאון

אסירי המחתרות

נקודת מפגש: בכניסה לבניין משעול הגבורה 1, מגרש הרוסים.

אדריכל: מרטין איונוביץ' אפינגר, 1864.

אדריכלי שימור: סולר אדריכלים.

סיור עם אדריכלי השימור גיורא ודורו סולר, האחראים על שימורו של המבנה ההיסטורי שנבנה לצד הכנסייה הרוסית ובקרבת העיר העתיקה בשנות ה-60 של המאה ה-19, כדי לשמש כאכסניה לצלייניות רוסיות. בתקופת המנדט הפך המבנה לבית סוהר שבו נכלאו אסירים פליליים ערבים ויהודים וגם אסירי המחתרות - ההגנה, אצ"ל ולח"י. בהמשך נפתח בו מוזיאון המוקדש למאבק המחתרות שנאבק להקמת המדינה, ובו שחזור של בית הכלא המנדטורי, על תאי האסירים, בתי המלאכה, בית הכנסת, תאי הצינוק והגרדום. הסיור יכלול הסברים על ההיסטוריה של המבנה, על תפקידו בירושלים של תחילת המאה ה-20, על מאפייניו האדריכליים, ועל עבודות השימור שבוצעו בו וכן על אופן שילובו במגרש הרוסים שעבר לאחרונה תהליך התחדשות.

חמישי, 6.11, 12:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-40 משתתפים.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

124 תקרית החבית

נקודת מפגש: בכניסה למוזיאון על התפר (בית תורג'מן), רחוב חיל ההנדסה 4, מוסררה. סיור במעבר מנדלבאום, המעבר שחיבר בין העיר הירדנית הישראלית עד 1967. בסיור יסופר סיפורה המדהים של חבית נפט שניסתה ישראל להבריח להר הצופים וכמעט הביאה לפרוץ מלחמה. דרך סיפורה, יתגלו הדמויות המרתקות שעבדו במעבר מנדלבאום ושגרת החיים בעיר המחולקת. הסיור בהדרכת רועי אופנבכר.

חמישי, 30.10, 16:00; שישי, 7.11, 10:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

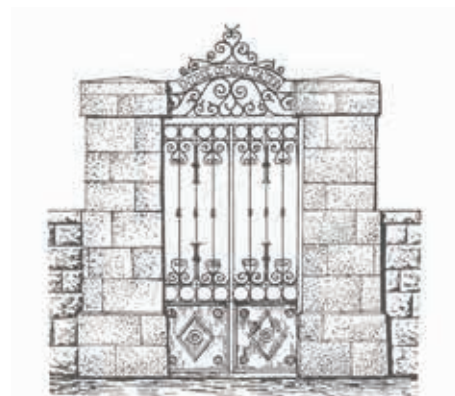
125 בעקבות עבודות המתכת והפלדה

ברחוב הנביאים

נקודת מפגש: רחוב הלני המלכה פינת הנביאים. סיור של אפולו לג'יסמו - נפח, מסגר, משמר וחוקר היסטוריה של עבודות פלדה - שבו יסביר ויפענח את עבודות המתכת והפלדה לאורך רחוב הנביאים. בסיור יוסברו טכנולוגיות הייצור והביצוע של עבודות ברזל ופלדה מתקופות שונות, הנפחות המסורתית לעומת הנפחות המתועשת והמסגרות. הסיור יקנה כלים ומושגים פשוטים להכרת עושר הסגנונות והפרטים של עבודות המתכת, להעריכו וליהנות ממנו. משך הסיור כשעתיים.

שבת, 8.11, 11:00.

3 סיור ל-30 הראשונים. אין צורך ברישום.

רחוב הנביאים

122 משיהו לרוץ אתו

נקודת מפגש: בגינה שבחצר סרגי. סיור בעקבות ספרו של דוד גרוסמן, "משיהו לרוץ אתו", בין שמונה ציורים גדולים המוצגים על קירות בניינים במרכז העיר ירושלים, באתרים שבהם מתרחשת העלילה. את הסיור תוביל מי שאיירה את השלטים בשיתוף עם דוד גרוסמן, האמנית הירושלמית ליאורה וייז. את הפרויקט המביא ספרות ושירה לרחובות העיר, יזמה המחלקה לאמנות פלסטית בעיריית ירושלים בתמיכת מנהל התרבות. הספר שראה אור לפני כ-20 שנה, תורגם לעשרות שפות והפך לקלאסיקה. הסיור ימשך כשעה וחצי ויסיים בגן התות בשכונת נחלאלות.

שישי, 31.10, 9:00; שישי, 7.11, 9:00.

2 סיורים ברישום. מוגבל ל-20 משתתפים.

123 מוזיאון על התפר

רחוב חיל ההנדסה 4, מוסררה.

אדריכל: אנדוני ברמאכי, 1932.

ביקורים במוזיאון הפועל במבנה היסטורי שתכנן האדריכל אנדוני ברמאכי עבור משפחתו. בסיורים יסופר סיפורו של הבניין - בית ירושלמי טיפוסי לאלטיה הערבית של תחילת המאה ה-20 הכולל אכסדרת עמודים בכניסה, מגדל משושה בחלקו הצפוני ועבודת אבן מוקפדת. הבית שימש מ-1948 עד 1967 כעמדה הקדמית של ישראל על גבול ירדן ("עמדת בית תורג'מן") ונושא עליו עד היום את צלקות התקופה: חרכי ירי מאולתרים בתוך חלונות הקשת שנסגרו בבטון ונקבי כדורים. כיום פועל בבניין מוזיאון חברתי פוליטי לאמנות עכשווית. המוזיאון מציין כעת 20 שנה להיווסדו בשתי תערוכות המשקפות את ההיסטוריה המורכבת של הבית. **חמישי, 30.10, 15:30 (עברית) ו-16:00 (אנגלית); שישי, 31.10, 10:15 (עברית); חמישי, 6.11, 15:30 (עברית) ו-16:00 (רוסית); שישי, 7.11, 12:00 - מכגש ושיחה עם מנהלת המוזיאון.**

6 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

120 הקרנת סרטי סטודנטים

רחוב שבטי ישראל 20.

בית הספר לקולנוע מעלה מזמין להקרנה של שני סרטים שיצרו בוגרות בית הספר אשר צולמו בירושלים. "פופ 30", סרטה העלילתי של הבמאית שירה ביליג (18 דקות, 2019): סיפורה של מיקה (32) המציעה נישואים לבן זוגה ונתקלת בסיור. היא חוזרת לגור בחדר ילדותה, מתמכרת למשחק טלוויזיה ויוצאת למסע חיפושים ברחבי העיר אחרי תיקון. "סופרסטאר", סרטה העלילתי של הבמאית ברית מגארי (20 דקות, 2023): עולמה של בילבי מתקיים בין עבודתה במכולת, דירתה הקטנה בבנין ממול והחבר שלה. אבל תפנית בלתי צפויה גורמת לה להבין שעליה לבנות יסודות מוצקים יותר לחייה.

שישי, 7.11, 11:15 ו-13:30.

2 הקרנות פתוחות. אין צורך ברישום.

121 מוסררה אהובתי

רחוב משמרות 8, מוסררה

(העלייה לבית דרך גרם מדרגות חיצוני).

אדריכל מקורי: לא ידוע, 1917;

אדריכלית השיפוץ: שרי הרטוב;

אדריכלית השימור: מרלה הבר גולדשטיין;

עיצוב פנים: שמחה שור, 2025.

בית אבן ירושלמי טיפוסי מתקופת המנדט, בלב שכונת מוסררה, אשר נבנה במקור בדגם של בית ערבי טיפוסי, עם ליוואן מרכזי וחדרים המקיפים אותו. בבית התגורר אחד ממייסדי תנועת הפתחים השחורים והוא שימש במשך כמה שנים כמקום התכנסותם של הפתחים השחורים בירושלים. בגלגולו הנוכחי משמש כבית משפחת האמנית רבקה שור, אשר יחד עם בנה, המעצב שמחה שור, עיצבו אותו מחדש כדי שיקלו את שלל הפונקציות הנדרשות למשפחה: מטבח וחללי אירוח גדולים, לצד סטודיו לאמנות - תוך שימור ושחזור של אלמנטים אדריכליים מקוריים שנמצאו בו כגון דלת הכניסה והחלונות. **חמישי, 30.10, 16:00-19:00; שישי, 31.10, 10:00-14:00; חמישי, 6.11, 16:00-19:00; שישי, 7.11, 10:00-14:00.**

בית פתוח. אין צורך ברישום.

130 נחללות המחתרית

נקודת מפגש: כיכר הדוידקא, רחוב הנביאים 72.
סיור בשכונת נחללות עם מורה הדרך הירושלמי, אייל ויינשטיין, שיתחקה אחר הפעילות של המחטרות בשכונה בשנות המנדט הבריטי ובהשפעתן עליה. הסיור יעבור בבתי ידועים יותר וידועים פחות, יחשוף פרטים שנשמרו עד עתה בסוד, ויצגי את שכונת נחללות באור חדש - כמרכז מחתרתי של התנגדות. הסיור יסתיים בגן התות. משך הסיור כשעה וחצי.
שישי, 31.10, 13:00.
סיור ברישום. מוגבל ל-35 משתתפים.

131 בתי חולים במאה ה-19

נקודת מפגש: רחוב יפו 86 פינת רחוב יהודית.
סיור עם איציק שוויקי, לשעבר מנהל מחוז ירושלים במועצה לשימור אתרים, שיתחקה אחר בתי החולים שנבנו לקראת סוף המאה ה-19 מחוץ לחומות ירושלים העתיקה. רוב בתי החולים שנבנו על ידי העדות השונות מקובצים ברחוב הנביאים וחלקם משמשים גם כיום כמרכזי טיפול ומרפא. הסיור יתחיל בבית חולים אל בלדייה (בית החולים העירוני העות'מאני), ימשיך לבית החולים האנגליקני, בית חולים ביקור חולים, בית העיוורים ועוד. משך הסיור כשעה וחצי.
שישי, 31.10, 8:30; שישי, 7.11, 8:30.
2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-75 משתתפים.

132 מקור ברוך ממקור ראשון

נקודת מפגש: כיכר וליר, מול תחנת הרכבת הקלה. בשוק.
סיור ברחובותיה של שכונת מקור ברוך החרדית, בהובלת אדריכלית שרון דינור,

של הבניין במשך 150 שנותיו והאתגרים האדריכליים שבשימורו והפיכתו למלון.
משך הסיורים כשעה.
חמישי, 30.10, 16:00; שישי, 31.10, 16:00;
חמישי, 6.11, 17:00; שישי, 7.11, 11:00.
4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

128 בניין ההסתדרות

נקודת מפגש: כיכר נעמ"ת, מול בניין ההסתדרות, רחוב שטראוס 17.
ביקור בבניין ההסתדרות - מבצר מודרניסטי, מעוז סוציאליסטי ומרכז תרבות וספורט בעבר - המחולק כיום בין משרדי ההסתדרות למוסדות חינוך חרדיים. הסיור יפתח בתצפית על הבניין והסבר על מאפייניו האדריכליים התקופתיים וימשיך לביקור משרדי ההסתדרות ביציע ההיסטורי של אולם הספורט ובגן הבניין. את הסיור יוביל נתנאל גראזי, סטודנט במחלקה לארכיטקטורה באקדמיה בצלאל, שחקר את הבניין במסגרת לימודיו. משך הסיור כ-45 דקות.
חמישי, 30.10, 13:00; חמישי, 6.11, 13:00.
2 סיורים ל-25 הראשונים. אין צורך ברישום.

129 חצרות, בורות ונחללות

נקודת מפגש: כיכר הדוידקא, רחוב הנביאים 72 פינת רחוב כ"ח.
בעיר העתיקה שימשו חצרות הבתים לצורך הסתגרות והגנה והכילו בדרך כלל את בור המים, צריף השירותים, חבלי כביסה ופונקציות נוספות אשר שירתו את יושבי החצר. עם היציאה מהחומות גדלו החצרות והשתנו גם הפונקציות שהן ממלאות. הסיור עם רפי כפיר, מחברת אהבת ירושלים, יעבור בחצרות בולטות בשכונת נחללות (חצר אדיסון, אבן ישראל ועוד) ויצגי את תפקידן המשתנה של החצרות בירושלים לאורך השנים. משך הסיור כשעה וחצי.
חמישי, 6.11, 16:00.
סיור פתוח. אין צורך ברישום.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

126 בית טיכו

רחוב הרב אג"ן 10.
אדריכל לא ידוע, 1864.
אדריכל שימור: דוד קרויאנקר, 1984;
אדריכלית התחדשות: תמי יניב;
אדריכל שימור: אמיר פרוידליך, 2015.
בית פתוח וסיורים מודרכים במבנה המוזיאון שהוקם בבתים לשעבר של רופא העיניים ד"ר טיכו ואשתו הציירת, אנה טיכו. לסיורים יהיו שני חלקים, והם יכללו הסברים על ההיסטוריה האדריכלית של הבית, בדגש על שלבי הבנייה ועל תהליך שימורו; וכן ביקור בתערוכה "אילת כרמי ומירב הימן: חמדה". בשישי, 31.10, ב-12:00 ייערך מפגש לזכרו של דוד קרויאנקר בהנחיית דודו עוזיאל, סמנכ"ל תכנון באוניברסיטה העברית ואספן פרטי ארכיון של תולדות ירושלים, ותמנע זליגמן, אוצרת בכירה בית טיכו. במפגש תתואר דרכו של קרויאנקר לעיסוק בשימור אדריכלי בירושלים ויחשפו מסמכים נדירים מתחילת דרכו המקצועית כמשמר הידוע והנמרץ ביותר של ירושלים.
חמישי, 30.10, 17:00-22:00. סיור מודרך ב-17:00;
שישי, 31.10, 10:00-14:00. מפגש לזכרו של אדריכל דוד קרויאנקר ב-12:00; חמישי, 6.11, 17:00-22:00. סיור מודרך ב-17:00; שישי, 7.11, 10:00-14:00. סיורים מודרכים ב-10:00 וב-12:00.
בית פתוח ו-6 סיורים ל-25 הראשונים.
אין צורך ברישום.

127 וילה בראון ירושלים

רחוב הנביאים 54.
אדריכל מקורי: לא ידוע, סוף המאה ה-19;
שימור: אדריכל נחום מלצר ואדריכלית גלית שיפמן בר נתן; אדריכלות: אדריכל מיקי כהן מגן; תכנון פנים: מוריס אלגזי; עיצוב פנים: אריאלה גלוק וליאון אביגד, 2017.
סיורים בבית האבן ההיסטורי שהפך למלון בוטיק מסוגנן. המקום מעוצב בהשראה קולוניאליסטית המבקשת להחיות את הרוח העות'מאנית של תקופת בנייתו ואת אוירת הנהנתנות של הקולוניאליזם האירופי בארץ הקודש. בסיורים יתוארו סיפור חייו של הרופא היהודי יצחק (גרגורי) אמציסלבסקי ("ד"ר דארבלה"), הדייר הראשון בבית, גלגוליו

137 המרפסת: נווה מדבר עירוני | 🚶🏻‍♂️

רחוב יפו 97, בניין כלל, קומה 8 (עלייה מקומה 7). הזדמנות להכיר את החזית החמישית של בניין כלל, שהפכה על ידי קהילת מוסללה למעבדת ניסוי של טבע אורבני ושל חיים בני קיימא, ולהתרשם משלל הפרויקטים והיוזמות - פרויקט הקמפינג הראשון מסוגו בעולם שהושק בקיץ 2021 כדי להחזיר את המסורת המזרח תיכונית של אירוח ושינה על גג ירוק; המשתלה על שם האמן יורם אמיר; העץ הנדיב - מבנה עץ שנבנה עבור פסטיבל מידברן ומוצב כעת על הגג עם עבודת סאונד של האמנית ויבה גאלהוטה מהדוד; מרכז לדבוראות עירונית (הכניסה בתיאום מראש); המעבדה לגנות מועילים שנמצאת בימים אלה בתהליכי הקמה - כל אלו על הגג של מרכז כלל המתחדש והמפתיע. מוסללה היא קהילת יוצרים ירושלמית המאגדת אמנים, פעילים חברתיים, אנשי חינוך ויזמים הפועלת בעיר מאז שנת 2009.

חמישי, 30.10, 18:00-9:00

חמישי, 6.11, 18:00-9:00

בית פתוח. אין צורך ברישום.

138 התחדשות אנושית | 🚶🏻‍♂️

נקודת מפגש: רחוב יפו 97, בניין כלל, ליד מעיין 2000.

מרכז כלל - המבנה הענקי והמסקרן שנבנה בלב ירושלים בשנות ה-70 - עובר בשנים האחרונות מהפך מעורר השראה. הודות לתהליך ההתחדשות העובר עליו, נבחר המבנה לייצג את ירושלים בביאנלה לאדריכלות ועירוניות בסיאול, קוריאה, שנפתחה בספטמבר 2025 ומתמקדת בשאלה "איך להפוך את הערים שלנו לאנושיות יותר?". הסיור מאחורי הקלעים של הבניין יחשוף כיצד פעולות של אמנות, תרבות, קיימות וקהילה הצליחו ליצור מרחב עירוני חדש ואנושי. הוא יתחיל במפלס רחוב יפו, משם יצלול אל מעמקי הבניין המסתורי ויסתיים במרפסת הקהילתית על הגג הירוק והפורח. את הסיור יעביר מתן ישראל, אמן ומרפא עירוני - מנכ"ל עמותת מוסללה שמובילה את ההתחדשות האנושית של מרכז כלל. משך הסיור כשעה.

חמישי, 30.10, 17:00

סיור ברישום. מוגבל ל-40 משתתפים.

צה"ל. לאחר שנים שבהן עמד נטוש, עובר המתחם שיקום והתחדשות, הכוללים תוספת בנייה חדשה למגורי יוקרה, מבני ציבור ופארק, שמונה מבנים גדולים לשימור ואתר ארכיאולוגי. הסיור יספר את תולדות המתחם ויצג את שימורו היום. הכניסה למתחם בלבוש צנוע.

שבת, 8.11, 11:00

סיור ברישום. מוגבל ל-40 משתתפים.

135 דירה בשוק מחנה יהודה | 🚶🏻‍♂️

רחוב הערמונים 3.

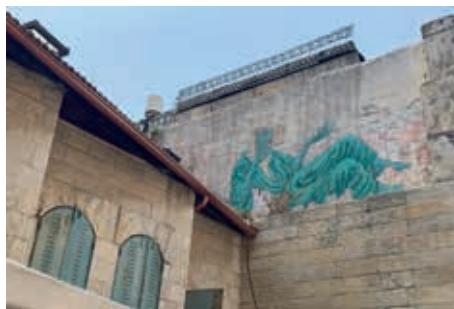
עיצוב פנים: חן איתן, 2025.

הצצה לדירה בת 50 מ"ר בבניין ישן בלב השוק (הנמצא בתהליך שיפוץ ושימור), שעברה שיפוץ מקיף אשר במסגרתו תוכננה ועוצבה מחדש. כדי להתמודד עם מגבלות התשתית, הטמיעה המעצבת פתרונות יצירתיים, כמו כניסה לחדר האמבטיה דרך דלת סודית במטבח. הודות לתכנונה המהודק משרה הדירה תחושת מרחב למרות גודלה, ובזכות המרפסת - הצופה לנוף פתוח של גגות בתי נחללות ולטבע עירוני ירוק - היא אף נהנית מההוד הירושלמי.

חמישי, 30.10, 17:00-14:00

חמישי, 6.11, 14:00-11:00

בית פתוח. אין צורך ברישום.

136 מנחלות למחניודה

נקודת מפגש: כיכר ולירו ברחוב יפו (מאחורי תחנת מחנה יהודה של הרכבת הקלה).

סיור עם מורת הדרך צילה גרא שיספר את סיפורן של הנחלות, מהשכונות הצבעוניות בירושלים, מאז הקמתן ועד הפיכתן לשכונות התוססות כיום. נחלות החלה להיבנות לפני כ-150 שנה ומורכבת מ-32 שכונות שונות - חילוניות, ליטאיות וחסידיות - אשר נבנו בזו אחר זו מחוץ לחומות העיר העתיקה. הסיור יצא מכיכר ולרו לשעון השמש של "זהרי חמה", ימשיך ל"בית החתן המת", לבית אליאנס, לבית "אבי האסירים" ועוד, ויסופר בו גם על הדמויות המפורסמות אשר התגוררו בשכונה, בהן יצחק נבון, נשיאה החמישי של ישראל, ושבת הבנאים. משך הסיור כשלוש שעות.

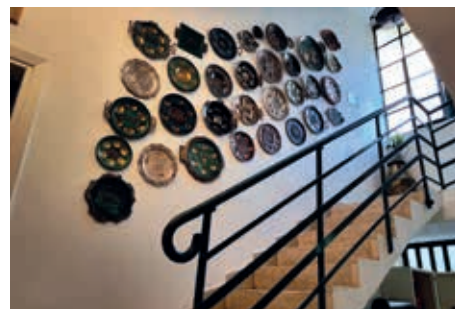
חמישי, 6.11, 13:30

סיור ברישום. מוגבל ל-30 משתתפים.

מנהלת מחלקת שימור בעיריית ירושלים. מקור ברוך, שאינה מוכרת כמו שכונות חרדיות אחרות, משופעת במבנים היסטוריים ובמרקמים יפהפיים, לצד יוזמות פיתוח והתחדשות. הסיור יעסוק במתח שבין שימור לפיתוח בשכונה, יסקור את מגמות הפיתוח המתוכננות ואת החשיבה על אופני שילובן, במטרה שלא לפגוע בערכים האדריכליים ההיסטוריים.

שישי, 31.10, 10:00

סיור ברישום. מוגבל ל-50 משתתפים.

133 מלון צפניה | 🚶🏻‍♂️

רחוב צפניה 4, שכונת כרם אברהם.

הצצה למלון שהוקם בשנת 1947 על ידי יוכבד גלעדי בבניין שבנתה עם בעלה אליהו - הפחח הראשון של גאולה ומאה שערים - על שטח שרכשו בשנת 1930. בשנים הראשונות שימש המקום כבית החייל, ובהמשך - כאכסניה לסטודנטיות לסיעוד מהדסה. במלון 18 חדרים והוא מקושת בפרטי יודאיקה: חנוכיות, צלחות פסח ותמונות עתיקות. במבואת הכניסה מותקן עדיין הטלפון הציבורי המקורי וגם הריהוט בחללים הציבוריים הוא המקורי. כיום מנוהל המלון על ידי בנה של יוכבד, יצחק, ועל ידי נכדה, אסף. בסיורים יסופרו תולדות הבניין והאורחים המיוחדים שפקדו את המלון, וכן סיפוריהם של תושבי כרם אברהם ושל משפחת גלעדי, שתולדותיה שזורים בסיפור הקמת המדינה. משך הסיור כ-40 דקות.

חמישי, 30.10, 17:30, 16:00, 13:00, 11:30, 10:00

ו-19:00, שישי, 31.10, 19:00, 16:00, 13:00, 11:30, 10:00

חמישי, 6.11, 17:30, 16:00, 13:00, 11:30, 10:00

ו-19:00, שישי, 7.11, 19:00, 16:00, 13:00, 11:30, 10:00

18 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

134 ההיסטוריה של מתחם שנר | 🚶🏻‍♂️

נקודת מפגש: בכניסה למתחם מרחוב מלכי ישראל 34.

סיור בהדרכת האדריכל וההיסטוריון ד"ר גיל גורדון, מתכנן תוכנית השימור של מתחם שנר, שיחשוף את אחד המתחמים ההיסטוריים החשובים של ירושלים שנבנה ב-1856 על ידי המיסיון הפרוטסטנטי כבית יתומים, בהמשך שימש כמחנה צבאי בריטי וב-1948 עבר לידי

139 החזית החמישית | רחוב יפו 97, בניין כלל, קומה 8 (עלייה מקומה 7).

כאנל מומחים, ברצף הרצאות בנות 20 דקות בסגנון TED, שיעסוק בחזית החמישית של העיר - מרחב עצום המורכב מפסיפס של אלפי גגות, ריקים ברובם, שממתינים להפוך למקור חיים. גגות אשר יכולים לספק צל, מזון ואנרגיה, לשמש בית לטבע עירוני ולהפוך למוקד קהילתי. במסגרת בתים מבפנים, מזמינים המרפסת של מוסללה וארגון גג לפאנל בהשתתפות שלושה מומחים, שיציגו, כל אחד בתורו, את הזווית שלהם על הכוונתניאל הטמון בגגות. מנחה: מתן ישראלי, אמן ומרפא עירוני, מייסד שותף של מוסללה.

גגות מול אתגרי האקלים: יעל גלעד, אדריכלית ומתכננת ערים, תדגים כיצד יכולים גגות מועילים לחזק את החוסן העירוני ולהוות מענה

לאתגרי האקלים. טכנולוגיות חדשניות בגגות: ד"ר אדריכל נועם אוסטרליץ, מומחה לבנייה ירוקה ובעלים של משרד מוביל בתחום, יציג את הפרמטרים שחשוב לשקול בבחירת טכנולוגיות לגגות, לצד דוגמאות לפתרונות מתקדמים המוצגים במרכז ההדגמה "החזית החמישית".

סיפורי שטח: איך הופך גג למוקד קהילתי: הרצאתה של גלית אל, מעצבת אורבנית בוגרת בצלאל ואחראית על תחום הגגות הקהילתיים בארגון "גג", הפועל לקידום תרבות הגגות בישראל. בהרצאה תשתף גלית אל בניסיון שנצבר בשטח בשאלות כגון מהם התנאים הדרושים לקהילה כדי להפעיל גינת גג לאורך זמן, מהו הערך החברתי והכלכלי שטמון בגגות קהילתיים בעיר ועוד.

חמישי, 30.10, 18:30.
דיון ברישום. מוגבל ל-150 משתתפים.

140 בית העמותות | נקודת מפגש: רחוב יפו 97, בניין כלל, קומה שנייה.

הזדמנות להכיר את בית העמותות הירושלמי - מרחב עבודה שיתופי המקדם עשייה חברתית לצד איגום משאבים, ובו יכולות עמותות להיפגש, לפעול וליצור בשיתוף פעולה. בית העמותות נפתח בחורף 2024 והוא מתווסף למהפך החברתי שעובר על בניין כלל. בסיום שתוביל גלי כוכבי, מנהלת המקום, יוצגו תפקידו של הבית ומאפייניו של המגזר החברתי בירושלים.

חמישי, 30.10, 11:00-13:00;
חמישי, 6.11, 11:00-13:00.
4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-15 משתתפים.

141 גלריית המקלט | נקודת מפגש: רחוב יהודה המכבי 7, מקור ברוך.

ביקורים בגלריית המקלט הפועלת בתוך מקלט בלב השכונה החרדית מקור ברוך - הגלריה הראשונה בשכונה חרדית. הגלריה הוקמה על ידי הצייר איקא ישראלי ז"ל ושימשה השראה לסדרת הטלוויזיה "שטיסל". כעת היא מציינת 22 שנות פעילות. את המפגשים תדריך אוצרת הגלריה, ד"ר נעה לאה כהן. יוצג בהם קיר הגרפיטי החרדי הראשון בשכונה (גרפיטוס), ויערך ביקור בתערוכת הקומיקס של אלי וגולד, חלוצי הקומיקס החרדי. המשתתפים מתבקשים לבוא בלבוש צנוע. משך הסיום כשעה.

חמישי, 30.10, 18:30-20:00; שישי, 31.10, 10:30-13:00.
3 סיורים ברישום. מוגבלים ל-50 משתתפים.

142 אדריכלות של הנצחה | מרכז המורשת גבעת התחמושת, רחוב זלמן שרגאי 5.

סיור באתר גבעת התחמושת שיעבור בתעלה המזרחית ששימשה זירת קרב במלחמת ששת הימים. התעלה אותרה בעזרת תצלומי אוויר ושוחזרה ב-2022. הסיור יתמקד בשניים מהפרויקטים ששופצו באתר: גן ירושלים ומוזיאון ששת הימים שמספר על המערכה על ירושלים. הסיורים יודרכו על ידי כתר מעוז, מנכ"ל גבעת התחמושת ואלון ורד, נציג דור הבנים.

חמישי, 30.10, 11:00-14:00;
חמישי, 6.11, 10:00-12:00.
4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

לפעילות הישיבה החילונית בירושלים, וקומתו השנייה - לפעילות קהילתית וכבית כנסת בשבתות ובחגים.
שישי, 31.10, 8:00-14:00.
בית פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

145 בית הגת

סמטת הגבעה 14, עין כרם

אדריכל: לא ידוע, 1870.

מבנה המדגים השתלשלות שימושים האופיינית לבתי עין כרם. במקור שימש כטחנת הקמח וכבית הבד של מנזר האחיות ציון, וכיום הוא משרת את עמותת בית הגת. העמותה מקיימת במקום פעילויות לקירוב בין דתות ובין תרבויות וכבית לאמנים המפעילים בו מרכז ויצירה ולהגות ומרחב מפגש בין תרבותי ליוצרים ואנשי רוח.

חמישי, 30.10, 15:00-17:00. סיור בשעה 16:00;

חמישי, 6.11, 15:00-17:00. סיור בשעה 16:00.

בית פתוח וסיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

146 בית החקלאי

נקודת מפגש: מדרגות הביקור 56, עין כרם.

מומלץ לחנות בתחילת רחוב מדרגות הביקור.

הבית ממוקם בסוף השביל היוצא מכנסיית

הביקור (אחרי השלט "אין כניסה לרכבים")

לכיוון צפון מערב. אפשר להגיע גם באמצעות

הרכבת הקלה בהליכה של כעשר דקות

מהתחנה הראשונה בבית חולים הדסה.

הזדמנות לגלות את עין כרם החקלאית בסיורים

עם ישר בר רשי, בחלקה שבה הוא מתגורר עם

משפחתו, הכוללת בית אבן עתיק עם גג מקושת

לצד טרסות חקלאיות, שומרה (מעין מזווה בנוי

לשמירת התוצרת החקלאית) ועדר עיזים. בסיור

יספר כיצד הגשימה אמו את חלומה לגדל חיטה

וכיצד הוא משמר את המסורת המשפחתית של

גידול חיטה וטחינה באבן רחיים עתיקה.

חמישי, 30.10, 13:30, 15:00-16:30;

חמישי, 6.11, 13:30, 15:00-16:30.

6 סיורים ברישום. מוגבלים ל-30 משתתפים.

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraeljerusalem.com

ממערב לציר הרצל

החלק המערבי של הטבעת החקלאית אשר סבבה את העיר, הכולל את עין כרם, את מוצא ואת העמקים שסביב ירושלים. ליפתא ועין כרם הם כפרים ערביים עתיקים טיפוסיים עם בנייה ורנקולרית (ללא תכנון אדריכלי) וצפופה של בתים קטנים היושבים על בורות מים ובנויים מעל קומת קרקע המשמשת לבהמות. כיום מוקמים על הטראסות והשדות החקלאיים פארקים גדולים המחזירים לעיר את הטבעת הירוקה. בסביבה זו אפשר למצוא גם את האדריכלות המודרנית של יד ושם ואת שכונות השיכונים של קריית יובל, עד לפארק המסילה, בתוואי הרכבת לשעבר בדרום ירושלים.

144 בית המעיין

רחוב המעיין 2.

אדריכלי השימור והשיפוץ: ארד סימון

אדריכלים, 2025.

בית מהמאה ה-19, אחד הראשונים בעין כרם,

אשר נבנה עבור עיסא יואכים, רופא עיניים ערבי

נוצרי. הבית כולל שתי קומות ומרתף, בעלי תקרת

קשתות מצולבות. משנת 2011 פועלים בבית

הישיבה החילונית והמינהל הקהילתי. בסיוע

עיריית ירושלים, קרן ירושלים ומפעל הפיס - עבר

המבנה בשנים האחרונות שיפוץ ושימור מקיפים.

עבודות השיפוץ כללו שימור הקשתות, ניקוי

אבן וחיזוק המבנה וכן עבודה בחומרי מליטה

וטכנולוגיות מסורתיות של בנייה באבן.

כיום משמשת קומתו הראשונה של הבית

143 טחנת הקמח

רחוב האחיות 2 פינת עין כרם 24, עין כרם.

אדריכלים: ליאור שרביט; אורי פנציאס, 2025.

חלל המגורים שעיצב לעצמו עמרי יהושפט,

בתוך מבנה אבן עתיק ששימש במקור כטחנת

קמח ומאפייה ובהמשך כחמארה פופולרית,

כחנות שוקולד ועוד. העיצוב הנוכחי מבוסס

על חומרים ממוחזרים ועל פתרונות יצירתיים

ואטרנטיביים. פריטי הריהוט בבית עשויים ברובם

מחפצי עץ ממוחזרים כמו תריסים ודלתות מבתי

שנהרסו ואפילו אבן הרחיים שנמצאה בשטח

במהלך השיפוץ, הפכה לאלמנט דקורטיבי.

חמישי, 30.10, 15:00-18:00;

שישי, 31.10, 14:00-17:00.

בית פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

שלנו. במהלך הסיור יתוארו מודל הפעולה של מצילות המזון; רתימת השוק כשותף במערך הצלת המזון, החזון להפוך את השוק ל"אפס פסולת", וכיצד כל זה קשור לעיר, לחוסן תזונתי ולמשבר האקלים. החנייה על בסיס מקום פנוי ובתשלום 20 שקל במזמון, בתוך מתחם השוק הסיטונאי או בכחול לבן מחוץ לשוק. חמישי, 6.11, 16:00; שישי, 7.11, 10:00-12:00.

3 סיורים פתוחים. אין צורך ברישום.

152 סינדרום ירושלים

מרכז בריאות הנפש כפר שאול, רחוב קצנלבון 101. בווייז: כפר שאול, ירושלים.

סיור בהדרכת ד"ר גדי לובין, מנהל המרכז הירושלמי לבריאות הנפש איתנים כפר שאול, הפועל מאז 1951 במבני הכפר הערבי דיר יאסין לשעבר (כיום כפר שאול). בסיור יסופרו תולדות המקום, והוא יעבור במבנים השונים של הכפר העומדים על תילם עד היום, וכן בחדרי טיפול שונים בבית החולים. הסיור יבקר גם בגלריה שבה מוצגת התערוכה "אסקטמין" - יצירות של מטופלים במרפאה לדיכאון עמיד.

שישי, 31.10, 11:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-50 משתתפים.

153 מרכז מו"פ רפאל ומובילאי

רחוב שלמה הלוי 2, הר חוצבים.

אדריכלים: משה צור אדריכלים, 2021.

סיור ייחודי במבנה רפאל הכולל 20 אלף מ"ר המתפרשים על פני שבע, קומות ובהם מעבדות פיתוח ומשרדים. בסיור בהובלת אדריכל מנדי רוטברד, שותף במשרד משה צור אדריכלים, יוצגו הרעיון האדריכלי של הבניין והטיפול במעטפת הבניין, והוא יכלול כניסה לחצר הפנימית וסיור סביב הבניין. הסיור יסתיים בסיור סביב מבנה מובילאי. משך הסיור כ-45 דקות.

חמישי, 6.11, 16:00-17:00;

שישי, 7.11, 12:00-13:00.

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-25 משתתפים.

קריית היוכל - חלקן גלויות וחלקן סמויות מן העין. במהלך הסיור יוסבר מדוע החליט בשנות ה-70 טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, להציב יצירות אמנות ברחבי העיר בכלל ובבתי ספר בפרט, והוא יתמקד בכמה מהן - הפסל האדום של אלכסנדר קלדר, פסלי חיות, המפלצת של האמנית ניקי דה סנט פאל, יצירות בבית טיילור, בבית ספר אגרון וברחוב מרדכי אנילביץ' ועוד. הסיור יסתיים בביקור בביתה של סמדר ברק ובהיכרות עם אוספיה. משך הסיור כשעתיים. שישי, 31.10, 10:00; שישי, 7.11, 10:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-20 משתתפים.

150 יד רחבה

מרכז יד שרה, שדרות הרצל 124.

אדריכל: פסקואל ברויד, 1998.

הזמנות להתוודע למפעל האדיר של יד שרה דרך סיור במבנה המרכזי של הארגון השוכן בירושלים. המבנה מתפרש על כ-40 אלף מ"ר בשמונה קומות ומכיל את מגוון שירותי יד שרה וכן את המטה הראשי של הארגון, המפעיל 128 סניפים ברחבי הארץ. הוא עוצב בהשראת ספינה שבצידה מפרש - מדרגות החירות החיצוניות הבנויות מפלדה. בסיורים יסופר על הקמתו של הארגון על ידי הרב אורי לופוליאנסקי (ראש העיר ירושלים לשעבר) ועל פעילותו רחבת ההיקף, וכן יוצגו המבנה והפונקציות המפתיעות והמרשימות שבו: חדר המיון, המוקד, בית המרחק, המרכז הלוגיסטי, המלונית ועוד.

חמישי, 30.10, 12:00; שישי, 31.10, 10:00;

חמישי, 6.11, 12:00; שישי, 7.11, 10:00.

4 סיורים ברישום. מוגבלים ל-50 משתתפים.

151 בית מצילות המזון

רחוב השוק 3, גבעת שאול.

בווייז: בית מצילות המזון.

ביקור במרכז הפעילות של מצילות המזון שיכלול שיחה על מטרותיו של המרכז ולאחריה, סיור בשוק הסיטונאי ממנו מגיעים הירקות והפירות למסעדות, לירקנים, למוסדות ולחנויות בעיר. הסיור יעקוב אחר שרשרת המזון הירושלמית: המשאיות, החנויות, הדחסניות ואלפי ארגזי התוצרת מהארץ והעולם שעשו את דרכם עד לשוק, ויחשוף את האנשים שמאחורי האוכל

147 הליכה אל המחר

נקודת מפגש: צומת אורה, בתחנת האוטובוס. מי שעוקב ברשתות החברתיות אחרי מורת הדרך ומייסדת אגדת עין כרם, פנינה עין מור, מכיר ודאי את צילומי הזריחות הפוטוגניות שהיא מעלה לרשת. הסיור שתוביל יאפשר לכל משכימי הקום להצטרף אליה לרגעים הקסומים שבהם עולה השמש על הכפר וכיפה הזהב ביד מנצנצות. בסיור זריחה בן שני הקילומטרים שתוביל לאורך קו הרכבת להדסה עין כרם, תתייחס עין מור גם לאיומים הרבים על הנוף הבראשיתי. סיור מטעם אגדת עין כרם - תיירות ותרבות. בסוף הסיור אפשר יהיה לחזור לצומת בנסיעה ברכבת הקלה. שישי, 31.10, 5:25.

סיור פתוח. אין צורך ברישום מוקדם.

148 משכן האוספים

יד ושם, הר הזיכרון.

אדריכלים: סקורקא אדריכלים, 2024.

במשכן האוספים ע"ש משפחת דוד ופלה שאפל, נשמרים האוספים אשר נאספו ביד ושם מיום הקמתו. זהו מבנה בן ארבע קומות תת קרקעיות וקומה נוספת מעל הקרקע, המכיל מעבדות שימור ומאובזר בטכנולוגיות חדשניות. בסיור עם אדריכל רועי סקר, יוצגו הפרוגרמה המאתגרת והפתרונות האדריכליים שנקטו בבניית המבנה. שישי, 31.10, 10:00; שישי, 7.11, 10:00.

2 סיורים ברישום. מוגבלים ל-40 משתתפים.

149 אמנות והמרחב הציבורי

נקודת מפגש: כיכר הולנד (ליד הפסל האדום).

סיור עם הבלשנית סמדר ברק שיעבור בין יצירות אמנות המוצגות במרחב הציבורי של

עדכונים על סיורים נוספים:
batim.itraveljerusalem.com

154 בית ילין במוצא

בווייז: בית ילין במוצא.

ביקור בבית המשפחה הראשון שנבנה על ידי יהודים במרחב שמחוץ לשטח הבנוי של ירושלים לכיוון מערב, בעמק מוצא, בשנת 1890. הבית נבנה על ידי שֶׁרֶח לבית יהודה ויהושע ילין, על נחלה חקלאית. הבית היה טיפוסי לתקופתו וכלל שלושה חדרים בקומה הראשונה, חדר קטן על הגג, ומרתף ששימש כרפת ולא היו בו שירותים ומטבח. יהושע ילין יזם גם הקמת חאן דרכים על חורבות מבנה עתיק סמוך. לאחר שעמד נטוש במשך 50 שנה שופץ הבית, שוקם ושומר על ידי המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל וניטעו סביבו מחדש הכרם והבוסתן. כיום משמש הבית כמרכז מבקרים ובחאן פועל בית כנסת.

שישי, 31.10, 10:00 ו-12:00;

שבת, 8.11, 10:00 ו-12:00.

4 סיורים ל-30 הראשונים. אין צורך ברישום.

155 נפש בריאה בבניין איתן

נקודת מפגש: בווייז: בית חולים איתנים (תחתית). חניה בכניסה לבית החולים.

סיור בהדרכת פרופ' יואב כהן - מנהל מחלקת ילדים ונוער במרכז הירושלמי לבריאות הנפש איתנים - ועם אדריכל המבנה נחום מלצר, שיאפשר הצצה נדירה למבנה המשתרע על שטח של 3,180 מ"ר. בסיור יתוארו האתגרים שבתכנון מרכז רפואי פסיכיאטרי המיועד לילדים ולנוער והממשקים בין אדריכלות ובריאות נפש.

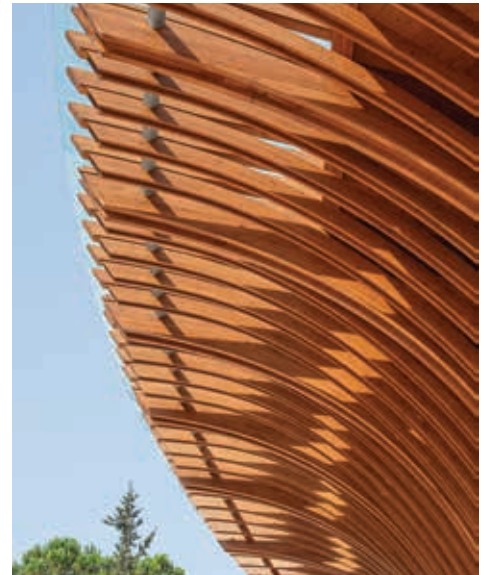
שישי, 31.10, 9:00.

סיור ברישום. מוגבל ל-50 משתתפים.

רחוב יפו

בתים הבנים

יזום וניהול בתים מבנים ירושלים 2025

יזום וניהול עיריית ירושלים,
הרשות לפיתוח ירושלים, משרד התיירות
והתאחדות מלונות ירושלים
עיריית ירושלים
ראש העיר ירושלים משה ליאון
הרשות לפיתוח ירושלים
מ"מ מנכ"ל צחי נמיר, יועץ תוכן אריאל גוטליק,
מנהל פרסום ושיווק עודד טל
פרסום ליאור מאי
התאחדות מלונות ירושלים
מנכ"ל אריה זומר

צוות בתים מבנים

מייסדת ומנהלת אביבה לוינסון
מייסד ואוצר ראשי אדריכל אלון בן נון
אוצר משנה אדריכל עומרי זילכה
הפקה קארין גל, אביב וקסלר, נדב בן נון
עיצוב גרפי חגית מימון
איור מאיה איש-שולם
עריכה לשונית יובל הלפרין
תרגום לאנגלית מרילין פפר
ניהול רשתות חברתיות מורן שמבר
יחסי ציבור בת כהן ושרון כתב - תקשורת

תודה לאייל חיימובסקי ז"ל, מנכ"ל הרל"י
ואוהב ירושלים גדול, שהלך השנה לעולמו
בפתאומיות, על שנים ארוכות של תמיכה

לפרטים על האירועים המקבילים בעולם:
www.openhouseworldwide.org

צילומים

באדיבות חברת עדן, טוטם הדמיות: 1, 71;
עמרי אמסלם: 2, יוסי זמיר: 3; עמיר בלבן: 4;
אסף פרץ: 5; Laurian Ghinitoiu: 6; טים
הארסלי, באדיבות מוזיאון ישראל: צילומי
מוזיאון ישראל; יצחק הררי, נועם מושקוביץ,
דבורה הכנסת: תמונות בעמוד הכנסת; הראל
גלבוע: 17, 18, 19, 83; באדיבות איתמר כרחי:
20, 59; מרלה הייבר גולדשטיין: 21; באדיבות
יד בן צבי: 22; באדיבות אילן אזרחי: 23; אייל
וינשטיין: 24, 113, 130; ויקיפדיה: 25; באדיבות
מלון ביאזי: 26; נמרוד לוי: 27; רפי כפיר: 28,
110; תומר אפלכאום: 29; אלעד גונן: 30, 36;
באדיבות בית שש: 31; ליאת אלבלינג: 32; גיא
יצחקי: 33, 44, 46, 48, 56, 89, 102, 104, 107, 129,
131, 152; באדיבות משפחת שפירא: 34; Van de
Staat Israël, Bestanddeelnr (ויקיפדיה):
37; נתן דביר: 38, 52, 60, 79, 80, 115; ארכיון בנו
רותנברג, ויקימדיה: 39; מקס קובלסקי: 40; Feel
the Vibe Photography: 41; יובל אורבך: 42;
דניאל חנוך: 43, 55, 63, 67, 77, 84, 88, 99, 116,
117, 121, 140; מיכאל יעקובסון: 45; מאיה
סטאר: 47; טל פסס: 49; חגי אגמון שניר: 50; דני
הקר: 51; אביעד בר נס: 53; הדמייה באדיבות
GSNA אדריכלים: 54; גדעון לוי: 57; אסף
פינצ'וק: 58, 127; גילי מרין: 61; יואב פלד: 62, 72;
Moodauthors: 64; אפרת אסף: 65, 82; דור
קדמי: 66, 87; באדיבות המרכז העירוני לניהול
ובקרת תנועה: 68; עמית גירון: 69; צילום ראשי
בעמוד מגדל דוד, 148; אהוד בסט: 70; איציק
יובל: 73; באדיבות תיאטרון משו משו: 75; אמנון
הרציג: 76; הדמייה איקו: 77; טדי ברונר, לע"מ:
81; חן חיים: 85; חגית אלבג: 86; צפי שלף: 90;
באדיבות רשות העתיקות: 91; JEW: 92;
תמר הירדני: 93; אוסף ספריית דטרויט ואוסף
מטסון: תמונות היסטוריות בעמוד מגדל דוד;
רן ארדה: 101; קרן קינברג: 103; שרון רגב:
106; שי אפשטיין: 108; מיקלה בורסט: 109;
באדיבות מלצר אפריל אדריכלים: 111; ולנטינה
נלין: 112; הדמייה באדיבות אייכהולץ ענתבי
אדריכלות: 119; באדיבות בית הספר לקולנוע
מעלה: 120; ליאורה וייז: 122; באדיבות מוזיאון
על התפר: 123; שער מנדלבאום - UN Photo:
124; VA: 124; אפולו לגיסימו: 125; אלי כוזנר: 126;

iet, Bestanddeelnr.255-4515: 128; אושרה
דיין מתוך אתר פיקיוקי: 132; באדיבות מלון
צפניה: 133; גיל גורדון: 134; מושי גיטליס: 135;
צילה גרא: 136; באדיבות מוסללה וארגון גג: 137,
138, 139; באדיבות בית העמותות: 140; נעה לאה
כהן: 141; באדיבות גבעת התחמושת: 142; סלמה
מילסון: 144; איתמר מנדס-פלור: 145; פניה
עין מור: 147; Marco Plassio מתוך פיקיוקי:
149; באדיבות יד שרה: 150; ברוס שייפר: 151;
באדיבות משה צור אדריכלים: 153; באדיבות
בית ילין: 154; הדס תדהר: 155.

צילומי הכפולה הפותחת

גילי מרין, Moodauthors, הראל גלבוע.

צילומי השערים

מרכז העיר משער יפו לכיוון דרום מערב
אביעד בר נס.
המושבות, בקעה ואזור דרום העיר נתן דביר.
העיר העתיקה ומזרח העיר גיא יצחקי.
מרכז העיר ציר יפו הנביאים דניאל חנוך.
ממערב לציר הרצל גיא יצחקי.

צילומים בעמוד זה

הראל גלבוע, דניאל חנוך, שי אפשטיין.

איורי הבניינים והפרטים האדריכליים

הם מתוך התערוכה משחקי רחוב,
חווייה אדריכלית-אינטראקטיבית על פי
ספריו של אדריכל דוד קרויאנקר,
שהוצגה במגדל דוד מוזיאון ירושלים.

תודות

תודה לאדריכלים, בעלי הבתים, מנהלי המוסדות,
המדריכים ואנשי השימור שבעזרתם מתקיים
האירוע. ותודה ענקית למתנדבים שלנו

הכניסה לאתרי בנייה מחייבת
חתימה על טופס ויתור תביעות.
ההשתתפות בסיורי האופניים באחריות הרוכבים.
חוברת בתים מבנים משמשת להם
במה פרסומית בלבד.
הזכות לשוניים שמורה. טל"ח.

יהורם גאון התערוכה

חוויה מוזיקלית לרגל
שבעים שנות יצירה,
שירה, קולנוע וירושלים

במגדל דוד
מוזיאון ירושלים

כרטיסים באתר מגדל דוד
tod.org.il

על סט הסרט "קזבלן", 1973 - צלם: אסא דברת - סרטי יונייטד קינג

משרד
התיירות

אל תכספסו את החוויה הייחודית הזו
לראשונה בעולם, מופע לייזרים המשלב אור ומוסיקה
ומתכרס על חלקים גדולים של העיר

האור הגדול

המופע בשמי ירושלים
THE JERUSALEM SKY SYMPHONY

לייזר אלן

מתחם הרכס, טיילת ארמון הנציב, ירושלים

ראשון עד שבת: 19:30, 20:30, 21:30

המופע פתוח לקהל הרחב ללא תשלום וללא צורך בהרשמה מוקדמת

למידע ולכרטיסים נוספים itraveljerusalem.com